

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne in praznike. — Inzerati do 30 petič à 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inzerati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej.
«Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Kraflova ulica št. 1. pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Kraflova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

«Demokratski blok nastaja iz nara-
da sam od sebe»...

«Mi zahtevamo troje: poštenje in
red v državni upravi, enakost in ravno-
pravnost za vse, dela in kruha za na-
rod!»

Svetozar Pribečević 7. septembra 1927.

Ljubljancani!

«Vse, kar je pošteno, kar misli do-
bro in želi državi in narodu boljše bo-
dočnost, mora 11. septembra glasovati
za združeno demokracijo in proti
diktaturi reakcije.»

Ljuba Davidović 6. septembra 1927.

V nedeljo vsi na volišče, da bo tudi Ljubljana zastopana v mogočnem taboru združene demokracije! Vsak volilec, ne glede na strankarsko pripadnost, vrzi to pot svojo kroglico v

2. [drugo] skrinjico

za isto NAPREDNEGA BLOKA, katere nosilec je

kandidat

dr. Albert Kramer

njegov namestnik

Ernest Vargazon

Osrednji volilni odbor Naprednega bloka

Ponesrečen atentat na Davidovića

Volilna nervoznost je dosegla danes svoj višek

Srdita borba v Beogradu. — Pašičevci gredo z demokrati. — Kakor g. Korošec, si skuša g. Vukičević pomagati z izmišljotinami. — Ekrazitna bomba na potu g. Davidovića.

— Beograd, 10. septembra. V Beogradu se zavlada splošna volilna nervoznost. Volilna agitacija se zaključuje; v Beograd se vračajo vsi ministri in večina vodilnih politikov, da tukaj počakajo rezultate jutrišnjih volitev.

V Beogradu je dosegla volilna borba že včeraj svoj vrhunec. Mesto je dobesedno preplavljeno z volilnimi letaki in se vrši zlasti med demokrati in vladnimi radikali najljutejša borba. Pašičevci so izdali parolo, da gredo z demokrati.

Okolica g. Vukičevića si z vsemi sredstvi prizadeva, da bi ohranila svoje malodušne prišaste in širi neprestano nove tatarske vesti o bodoči vladi. (Prav po vzorcu svojih klerikalnih zaveznikov!) Tako poročajo današnji listi, da je g. Vukičević v zaupnih krogih izjavljal, da se bodo demokrati ministri z dr. Marinkovićem na čelu takoj po volitvah odcepili od demokratske stranke in se pridružili njegovi skupini ter skupno z njim ustanovili novo stranko, ki bo ostala še nadalje na vladi. Baje ima od vseh štirih demokratskih ministrov tozadavne pismene izjave, ki jih bo objavil po volitvah. Politični krogi so ta volilni manevar takoj spregledali in se povsod naglašajo, da v vladinovi take dokumente v svoji stiski že davno objavili, če bi res obstajali. V demokratskih vrstah so radi teh vesti zelo ogorčeni, zlasti se ker jih iznaša g. Vukičević sedaj, ko se mu di zunanji minister dr. Marinković v Zenevi in jih ne more takoj demantirati. Listi beležijo te vesti kot kuriozno volilno raco in jih komentirajo kot znak velike slabosti g. Vukičevića.

Nasprotno pa je opaziti v demokratskih krogih veliko samozavest in trdno prepričanje, da bo pri jutrišnjih volitvah po vsej državi zmagala združena demokracija na pohodu proti reakciji sedanjega Vukičević-Koroševega režima.

Veliko ogorčenje je vzbudila snoči v Beogradu vest, da je bil nameravan atentat na Ljubo Davidovića, ki se je včeraj mudil na agitaciji v Lazareviću. Ko se je proti večeru vračal, so ga seljaki opozorili, da se pripravljajo na njega bombni atentat. Demokratski zaupniki so nato res ugotovili, da so stregli priganjati Vukičevićevih radikalov Davidoviću po življenju ter na več mestih nastavili ekrazitne mine, ki bi morale eksplodirati v trenutku, ko bi vozil preko njih Davidovićevo avto. Le pravčasno opozorilo se je zahvaliti, da je ostala ta zločina

nakana brezuspešna. Zoper neznane storilce je bila takoj vložena ovadba, zadevo pa bodo iznesli demokratski poslanci tudi v Narodni skupščini.

Za jutrišnje volitve je vloženo v 65 volilnih okrožjih 424 kandidatnih list, za katerih se poteguje 4983 kandidatov za 315 poslanskih mandatov.

Framazoni kličejo dr. Ravni- harja na odgovor

— Zagreb, 10. septembra. Iz krogov zagrebske framazonske lože se doznava na podlagi zanesljivih informacij, da je dr. Ravniharjev članek v «Narodnem dnevniku», v katerem direktno priporoča klerikalno kandidaturu, izzval v njenih vrstah veliko ogorčenje in nezadovoljstvo. Dr. Ravniharjev nastop v prid rimskega klerikalizma, ki je bil od nekdaj sovražnik človekoljubnih namenov masonerije, se smatra kot izdajstvo framazonskih načel, ki ne poznajo nobenega kompromisa s klerikalizmom. Framazone je tem bolj ogorčil dr. Ravniharjev nastop, ker se niso pozabili infamnih «Slovenčevih» napadov na masonerijo, ki so se pojavili v naši javnosti skoro istočasno kakor v fašistovskem italijanskem tisku, vsled česar jim je popolnoma nerazumljivo, da more član njihove lože podpirati klerikalnega kandidata, ki ga razen tega priporoča še «Slovenec». Člani zagrebske framazonske lože izjavljajo, da kaj sličnega še ni zagrešil noben frmazon. Radikalna struja v loži zahteva, naj se dr. Ravnihar pozove na odgovor, ker javno podpira protiframazonskega kandidata.

POROČNIK PAJEVIĆ OPERIRAN

— Beograd, 10. septembra. Glasom poročil iz Feldkirchna je bil včeraj ponesrečen jugoslovanski letalec poročnik Pajević operiran. Morali so mu amputirati levo nogo 3 cm nad gležnjem in dva prsta leve roke. Operacija se je posrečila in je poročnik Pajević izven vsake nevarnosti. Njegovo stanje je povoljno in je upati, da bo v par tednih mogel prevoz bolnika v domovino.

Trifkovićevo sporočilo ljubljskim radikalom

Sinoči so se vrnili iz Beograda delegati radikalne omladine, ki so bili izročili znano svojo spomenico današnjemu šefu NRS, poslevočemu podpredsedniku Marku Trifkoviću. Kakor poročajo delegati, je g. Trifković z velikim zadoščenjem vzel na znanje stališče vseh pravih radikalov v Sloveniji, da pristaši NRS iz načelnih moralnih razlogov ne morejo podpirati klerikalcev. G. Trifković sporoča somišljenikom NRS, da ravnajo kot pravi radikali, in popolnoma v smislu stališča, ki ga zavzema glavni odbor NRS, ako v nedeljo volijo v Ljubljani listo Naprednega bloka, odn. dr. Kramerja, na deželi pa listo dr. Žerjave.

Končno je g. Trifković sporočil delegatom, da je padec današnjega režima neizogiben ter da bo radikalna stranka, očiščena in oproščena reakcionarnih elementov, po volitvah iskala sodelovanja z onimi, ki hočejo demokracijo in ne z onimi, ki so hlapi re-akcije.

Bomba raztrgala 15 otrok

— Berlin, 10. septembra. Pri Magdeburgu so otroci pri neki zabavi v gozdu našli bombo, ki je eksplodirala in težko raztrgala 15 otrok, 20 otrok pa težje ranila. Kako je prišla bomba na otroško igrišče, še ni pojasnjeno. Oblasti so uvedle strogo preiskavo.

Iz letalskega sveta

**Vsi preoceanski poleti odpo-
vedani?**

— Newyork, 10. septembra. Nameravani polet čez Ocean bo najbrž opustil tudi Fonck. Vojaske oblasti letalec poročniku Curtinu niso dovolile, da bi spremljal Fonck. Ta korak vojaških oblasti javnost splošno odobrava.

— Newyork, 10. septembra. Prezident Coolidge je izjavil, da bo uvedel anketo, ki naj preišče vse okoliščine, v katerih so se dosedaj vršili preoceanski poleti. Anketa naj tudi prouči, kako bi se poleti čez Ocean lahko vršili z večjo varnostjo, ker bi bil preoceanski letalski promet velike važnosti za gospodarski razvoj vseh držav.

— Newyork, 10. septembra. Iz Detroita so brozjavili letalcema Schleju in Brocku, naj opustita nameravani polet čez Tihy ocean. Tudi gospa Levine je prosila svojega moža, naj opusti polet iz Evrope v Ameriko.

Kulturna sramota za glavno glasilo SLS

V svojem strahu se klerikalci oprijemajo le še laži

Zavijanje notoričnih dejstev in neovrznih resnic je glavni in edini volilni šlager «Slovenca», ki bi rad bil prvi reprezentant slovenske kulture in slovenske politike.

Čim jasnejša je v Beogradu situacija, kjer že vladni listi sami napovedujejo, da se bo po 11. septembru postavila nova vlada in se tolažilo samo še s tem, da bo ta vlada «koncentracijska», tem gorostasnejše postajajo fantastične laži klerikalnega glavnega glasila, ki v strahu, da v zadnjem trenutku propade edina volilna parola SLS «Vukičević», postavljajo vsa dejstva na glavo ter predrzno tajijo, kar ve ves svet.

«Slovenec» mesto da bi objavljal poročila iz Beograda o dejanskem položaju, se je sedaj lotil kovanja intervjuov z raznimi anonimnimi politiki, ki seveda po vrsti «govorijo» tako, kakor zapišejo klerikalni avtorji teh intervjuov v «Slovenčevi» redakciji. In to servira «Slovenec» e specialno za Ljubljancane, ki imajo prilike dovoli, da se tudi iz beograjskih in zagrebskih vladnih in opozicijskih listov prepričajo o pravem stanju stvari!

Najoriginalnejša je pač brzozajvka, da je Korošec v nedeljo govoril «ex officio» (! Ta je čisto korarskega izvora!) v imenu celokupne vlade. Za počti! Z velikanskimi črkami objavlja «Slovenec» demantije «Jutrovih» poročil, a z roko zagrabljah njegove laži. Nikjer nobenega imena, nobenega fakta, samo negiranje. Tam pa, kjer je naveden fakt, je tako očitno zlagan, da te kar revolтира. Tako na pr. če «Slovenec» objavlja izjavo nekega odbora DS v Mariboru, ki sploh ne eksistira, kakor je razvidno tudi iz volilnega poziva DS v Beogradu, ki se baš zato potom časopisja obrača na «prijatelje v Sloveniji», ker mima pri nas DS nobenih organizacij. Istočasno, ko «Slovenec» negira poziv DS, priobčuje »Jutro» faksimile tega poziva. Lažnjivci so se torej vjeli v past.

Včeraj je «Slovenec» objavil tudi informacijo, da vodstvo NRS v Ljubljani proglašajo radikalne omladince, ki so se dvignili proti kupčiji z SLS, kot nekeke prodance. Danes je posebna deputacija «Slovenskega Juga» zahtevala od Mestnega odbora NRS pojasnilo, pa je dobila decidirani odgovor, da niti odbor, niti noben njegov član ni dal «Slovencu» o tem kake izjave. Vse je torej klerikalna falzifikat.

Ne v zadnji vrsti je treba omeniti tudi kratke propagandistične pozive, ki jih objavlja «Slovenec» na razne stanove. V njih so tako rekoč v ekstraktu nanizane najgorostasnejše laži in prevare, prava volilna krma za teleta. Očividno si klerikalci predstavljajo ljubljanskega volilca, delavca, uradnika, obrtnika približno tako, kakor svoje največje ovčice na Limbarski gori.

Da bo mera polna, objavlja danes dr. Ravnihar v «Slovencu» in njegovi dopoldanski filijali svoj volilni proglas, v katerem govori o programu, ki je že predložen Narodni skupščini, katera pa bo šele v nedeljo izvoljena in oktobra sklicana!

Strah klerikalcev je ogromen. Ljubljanski volilec se napram njihovim volilnim manevrom ravnajo po preizkušnem nasvetu velikega voditelja češkega naroda Havlička, ki je svojim rojakom zaklical: «Nič jim ne veruj! Nič jim ne daj!»

Najhujša volilna bomba SLS

Klerikalci še vedno pripravljajo za jutrišnje volitve kot zadnjo volilno bombo plakat laži o razveljavljenju občinske liste Naprednega bloka v Ljubljani. To smrdljivo bombo bi si klerikalci prav lahko prihranili, ker njihovi lažem že par dni nihče več ne naseda. Resničen je izrek, da kdor z bombami «okrog hodi», bo z bombami okoli prinešen. Najhujša bomba bo zaleda SLS jutri zvečer, ko bo dr. Korošec obležal na ljubljanskem volišču.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.
Ljubljanska borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Dunaj 801, Berlin 13.53, Milan 308.75, London 276.25, Newyork 56.75, Pariz 223, Praga 168.50, Curih 10.955.

ZAGREBSKA BORZA.
Zagrebska borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: London 276.25, Newyork 56.75, Milan 308.75, Curih 10.955, Dunaj 801, Praga 168.50.

INOZEMSKA BORZE.
— Curih: Beograd 9.13, London 26.21, Newyork 518.75, Pariz 20.38, Milan 28.906, Berlin 128.36, Praga 15.37.

Državni nameščenci!

Zavrnite teror in denuncijantstvo klerikalcev!

Ali ste čuli Koroščeve tirade o politični neodvisnosti uradnika? In ali ste brali včeraj, kako klerikalci denuncirajo naprednega kandidata uradnika Vargazona?

Odgovorimo na to podlost ljudi, ki vedo, da so vse njihove nade propadle, a hočejo s terorizmom strahovati državnega nameščenca pri izvrševanju njegovih državljanških pravic! Klerikalna denunciacija nam dokazuje, kam bi prišli, ako bi

se reakciji posrečilo priti do moči! Poskrbimo, da bo Ljubljana dobila častno mesto v fronti demokracije! Čuvajmo sebe in svojo bodočnost! Vsi na volišče proti klerikalnim denuncijantom in teroristom, ki so od nekdaj bili naši najhujši nasprotniki.

Vsi kakor en mož za kandidata Naprednega bloka dr. Kramerja! Naša skrinjica je druga! Državni uradnik.

Sportniki, planinci, lovci, prijatelji prirode vedo ceniti moštost.

Kdor se na dan volitev odstrani pod pretvezo izleta, je šema brez moštosti. Kličeta Vas disciplina in prepričanje!

Naša skrinjica v Ljubljani je druga!

Neugnani klerikalni mistifikatorji

Kako so ljubljanski klerikalci se iz ljubljanskih Nemcev norca brili. — Ogorčenje med ljubljanskimi nemškimi volilci.

Te dni so prejeli nemški volilci v Ljubljani s strojem pisane pozive, v katerih jim »Der Wahlausschuss« sporoča, da so nemški volilci v popolnem soglasju z vodstvom nemške stranke soglasno sklenili, da morajo nemški volilci oddati svoj glas v Ljubljani dr. Korošcu.

Dopis je napisan v nekoliko sumljivi nemščini ter je tudi vsled svoje anonimnosti vzbudil v nemških krogih dvome. Voditelji ljubljanskih Nemcev so kmalu ugotovili, da gre za falsifikat, okorno mistifikacijo in da je dopis skovan, napisan in razmnožen v klerikalni volilni pisarni. Nemški zaupniki niso storili nobenega sklepa in noben Wahlausschuss ni tega dopisa poslal.

Naravno je, da je radi nepoštenega postopanja SLS nastalo med ljubljanskimi Nemci veliko ogorčenje. Oni pripadajo večinoma inteligentnim krogom in se jim strašno za malo zdi, da jih tretja klerikalna stranka kot nezgodno, tudi najhujši volilni separij dostopno maso. Ljubljanski Nemci so l. 1925 res po večini volili dr. Korošca. Tokrat pa so si klerikalci njihovo razpoloženje temeljito pokvarili in sedaj ne bodo šli voliti klerikalcev niti tisti, ki so bili prej že odločeni dati svojo kroglico dr. Korošcu, češ tak daleč pa se nismo, da bi nas smeli klerikalni gospodje smatrati za svoj »Stimmvieh«.

Ogorčenje ljubljanskih Nemcev se nam zdi razumljivo. Sedaj je treba le še počakati, ali bo res držalo. Čudili bi se ne, kajti tako nesramno že dolgo ni bil nihče potegnen.

Tudi izvenljubljski radikali proti klerikalcem

Noben pravi radikal ne more voliti dr. Korošca. — Oficijelni poziv sreske organizacije v Kočevju.

Vodstvo NRS v Kočevju nas je naprosilo za objavo sledečega komunika:

Sreski odbor NRS je imel v sredo svojo sejo, na kateri je razpravljalo o stališču, ki naj ga zavzamejo pristaši radikalne stranke v kočevskem srezu pri nedeljskih volitvah. Glede na to, da radikalna stranka v ljubljanski oblasti ni postavila svojih kandidatov in glede na to, da je pakiranje s klerikalci ne iz državnih, marveč tudi iz nacionalnih interesov zlasti se v kočevskem srezu nezdružljivo, je sreski odbor NRS sklenil, da da radikalnim volilcem za nedeljske volitve popolnoma proste roke. Radikalni volilci lahko volijo stanovskega (kmetkega, delavskega) ali pa narodnega kandidata. Naglašajo pa, da smatra volitev protinacionalnega kandidata, t. j. takega, ki dela in ruje proti življenjskim interesom Slovencev v našem narodno mešanem

okraju ob italijanski meji in s tem tudi proti interesom države za nezdružljivo z načeli, programom in tradicijami narodno-radikalne stranke. V tem okvirju imajo pristaši radikalne stranke v kočevskem srezu proste roke.

Na seji mestnega odbora NRS v Kočevju pojačnega z zaupniki, je bilo po poročilu predsednika dr. Sajovca soglasno sklenjeno, da naj velja za nedeljske volitve dne 11. septembra za vse člane in pristaše NRS volilna dolžnost, t. j., da grede vsi voliti, voljo pa naj v okvirju gornjih navodil sreskega in okrožnega odbora ter naj podpro predvsem skrinjico onih volilcev, ki podpirajo nas pri občinskih volitvah. (S temi sklepi je rečeno, da pristaši NRS ne morejo voliti klerikalnega kandidata. Za Kočevje posebej pa jim je predpisana volilna dolžnost za napredno listo. Op. ur.)

Klerikalci v službi velekapitala proti delavstvu

Komunisti o klerikalnih lažeh in sleparijah. — Ljubezen SLS do delavstva se izraža v batinah. — Klerikalci ne dobe nobene delavske kroglice.

Pred volitvami so klerikalci vedno polni sladkih obljub napram delovnim slojem, gre jim za glasove delavcev, ki bi jih zopet radi prevarali. Kakor so bili nekdaj bolj socialistični kakor bolj ševski sami, prav tako tudi danes klerikalni likvidatorji socialnega skrbstva porabljajo v svojem lovu na delavske glasove najbolj ekstremistična gesla. Prav nič ni sram klerikalnih agitatorjev, da se proglašajo v volilni agitaciji za socialiste in komuniste, samo da bi prevarali delavstvo za njegovo pravico svobodne volitve.

Primer g. Petriča, vpokojenega železničarja, ki je nastopil na klerikalnih shodih kot socialist in komunist ter agitiral za dr. Korošca, dovolj označuje nemoralnost volilne agitacije. Klerikalno volilno sleparijo so razkrinkali komunisti že na svojem shodu v Mestnem domu, glasilo neodvisne delavske stranke »Enotnost« od 9. t. m. pa je objavila naslednje izjavo:

»Klerikalne sleparije. Komunisti ne bodo volili nobene kapitalistične stranke. — Petrič je radikal-klerikalce. — Klerikalcem slaba prede in zato so se vrgli na varanje in prevaro. »Slovenec« piše, da je na klerikalnem shodu nastopil komunist Petrič, ki je agitiral za SLS. Kak »komunist« je Petrič, se vidi iz tega, da kandidira na radikalni listi za občinske volitve v Ljubljani. Petrič je res star, bojevnik pa ni, to vedo vsi, posebno železničarji, ki ga poznajo in klerikalcem tudi ta prevara ne bo dosti pomagala.«

Tako je tudi laž, ki jo je širil klerikalni agitator Jože Petrič, da bodo komunisti volili dr. Korošca, popolnoma razkrinkana.

Sličnih laži in sleparij je na klerikalni strani vse polno. Ali bi bilo drugače uogoče, da sta bila zaradi volilnih laži

in obrekovanj obsojena že dva klerikalna poslanc na zaporno kazen?

Klerikalcem teče voda v grlo in ker vidijo, da s pošteniimi sredstvi ne morejo ničesar doseči, hočejo oslepariti volilce za njihove glasove.

Toda delavstvo prav dobro ve, da so klerikalci znali dokazovati svojo ljubezen pač napram velekapitalističnim družbam ter črnogorskim princem, da pa za delovne sloje ničesar niso storili in da so oškodovali celo najbednejše.

In ne samo to. V času vlade, ki jo podpira dr. Korošec, se je prvič zgodilo v Sloveniji, da so bili delavci, ki so priredili naveden izlet v Bohinj, aretirani in — batinani. To se je zgodilo v času, ko je sklenil dr. Korošec na Bledu svoj pakt z min. predsednikom in notranjim ministrom g. Veljo Vukičevićem in ko sta oba ponovno izjavila, da dr. Korošec odobrava vsa dela vlade!

Klerikalna hinavščina napram delovnim slojem se je baš v sedanjem volilnem boju pokazala v vsej svoji sramoti in nobenega dvoma ni, da bodo jutri vsi socialno čuteči ljudje, vsi oni, ki žele ureditve naših socialnih razmer, volili protiklerikalno.

Predvsem pa je gotovo, da bodo vsi socialno čuteči ljudje in vsi, ki so bili od velekapitalističnega kleroradikalnega režima ponižani in razžaljeni volili kandidata Naprednega bloka, da se bodo izrekli za princip demokracije, za enakopravnost in svobodo vseh stanov. Svoje volilne kroglice bodo oddali v Ljubljani v 2. skrinjico, na deželi pa v 3. skrinjico!

Delavci!

Klerikalci so podajali davek na ročno delo in ga razširili še na nove skupine delavstva.

Kie bodo v nedeljo volilne pisarne

Za naše somišljenke volja v nedeljo dožnost, da se oglasijo, preden gre do volišče, ali pa po storjenem volilnem dejanju v naših volilnih pisarnah. Volilne pisarne »Naprednega bloka« so:

za I. in II. volišče (Realna gimnazija na Poljanah in Mestni dom) v gostilni Košak, za III. volišče (St. Jakobška dekliška šola) v St. Jakobski knjižnici, za IV. volišče (Mestna o. šola na Prulah) v gostilni Kavčič, Privoz 4, za V. volišče (Mestni otroški vrtec v Cerkevni ulici) v gostilni Bergant, za VI. in VII. volišče (Mestna šola na Cizovci cesti) v gostilni pri Mraku, za VII. volišče (Realka) v gostilni Pri panju, Vagova ulica, za VIII. volišče (Mestni dekliški licej) v Operni kleti, za IX. in IX. volišče (I. državna gimnazija) v gostilni Pri Novem svetu, za X. volišče (Justična palača) v pisarni dr. Grablovcia, Sodna ulica, za XI. volišče (Žensko učiteljske) v gostilni K. Brezovška, za XII. volišče (Moško učiteljske) v gostilni K. Brezovška, za XIII. volišče (Šola na Ledini) v gostilni K. Brezovška, za XIV. in XIV. volišče (Mestna uhožnica v Japljevi ulici) v gostilni Bizjak, Bohorčeva ulica, za XV. volišče (Gostilna pri Česnovarju na Dolenjski cesti) v gostilni pri Plančurju, za XVI., XVII. in XVIII. volišče (Šišenska šola) v gostilni Grčar poleg šole.

VAŽNO OPOZORILO! Volilne komisije se sestanejo že ob 7. zjutraj in kmalu nato se začnejo volitve. Naši pristaši naj radi tega pridejo na volišče že ob 7. uri in ne ob 8., kakor so bili pogrešno pozvani. Osrednji volilni odbor Naprednega bloka

Ne pustite se oslepariti

Ne nasedajte lažem in »volilnim bombam« klerikalcev!

Po informacijah, ki smo jih prejeli potom naših zaupnikov iz tajništva SLS, pripravljajo klerikalci za danes in za jutri, v nedeljo, razne »volilne bombe«, med katerimi bodo razglasili tudi vest, da je razveljavljena občinska kandidatna lista Naprednega bloka v Ljubljani. S tem hočejo zbežati napredne volilce, kakor jih tudi begajo po deželi. Ne nasedajte klerikalnim lažem, ki se neprestano ponavljajo, če tudi sta bila že dva klerikalna poslanca radi svoje lažljivosti obsojena na zapor. Naj lažejo v zadnjem hipu, kar hočejo, vti pojditte vsi na volišče in vrzite svoje kroglice v Ljubljani v DRUGO, na deželi pa v TRETJO skrinjico!

Kako vabijo klerikalci Ruse?

Da se bodo klerikalci posluževali najnesramnejših sleparij in laži za prevaranje volilcev, smo pričakovali. Klerikalna politika morala je bila od nekdaj vlačuga. — Vsekakor pa nismo pričakovali, da bodo v sedanjem volilnem boju agitirali celo z imenom volilnega Pašiča, tistega Pašiča, ki so ga pred vojno naši klerikalci na vse mogoče načine sramotili kot rusofila, tistega Pašiča, za katerega tudi v Jugoslaviji niso našli dobre besede, dokler je še živel. Danes je objavil »Slovenec« ruski proglas na volilce ruske narodnosti. V tem proglasu apelirajo klerikalci na ruske emigrante, naj ne pozabijo, da so bili v Jugoslaviji prisilno sprejeti s pomočjo pokojnega Nikole Pašiča, ki je načeloval radikalni stranki. Dana jim je bila možnost mirnega življenja, materijalna pomoč, njihovi otrokom izobrazba v rodnem jeziku, za kar se imajo zahvaliti samo radikalni stranki. In da dokažejo svojo hvalčnost, naj ruski emigranti glasujejo za radikalno stranko (!), zvezano s klerikalno stranko, ki je ponovno izkazovala in tudi sedaj izkazuje pomoč ruskim emigrantom, ki naj svoje kroglice oddajo v klerikalno skrinjico.

Ali si je večjo nesramnost sploh mogoče predstavljati. Klerikalci agitirajo z imenom Pašiča, ki so mu za njegovega življenja očitali, da po nepotrebnem razmetava milijone za ruske emigrante, in ki so ga zaradi tega napadali tudi v Narodni skupščini. In kolika laž je v trditvi, da je radikalna stranka zvezana s klerikalci. Marko Trifković je v imenu glavnega odbora radikalne stranke izjavil, da nima nobene zveze s takozvanim blejskim paktom, ki ga je sklenil dr. Korošec z Vukičevićem, in Trifkovića napadajo klerikalci razen tega še z očitkom, da je — peščicev!

In kaj so doslej storili klerikalci sami za ruske emigrante, da apelirajo na njihovo hvalčnost. Ali morebiti ne vemo, kako so pregnali ruske dijače z ljubljanskega Gradu, kako so v Narodni skupščini glasovali proti vsaki podpori ruskim emigrantom in kako so jih ob vsaki priliki pošiljali nazaj v Rusijo, kjer sta jih čakala ječa in smrt.

In končno še to: Brat bratu ne očita go stoletja!

Ruski emigranti tudi dobro vedo, kdo je l. 1914 v Sloveniji hujškal na vojno proti Rusiji, kdo je denunciral lastne rojake radi panslavizma in jih pošiljal v ječe.

Z ogorčenjem odklanjajo hinavsko vabilo klerikalcev, ki jih pozna samo sedaj ob volitvah, ki pa jih prej niso hoteli poznati.

Ruski emigrant.

Ljubljana je v taboru demokracije

Sinočni shod naprednih ljubljanskih volilcev v Kazini

Včerajnji shod Naprednega bloka v Kazini se je razvil v veliko manifestacijo za zmago napredne misli v Ljubljani. Bilo je premalo prostora za volilce vseh slojev in stanov, ki so prihiteli na to manifestacijsko zborovanje, in mnogi so morali ostati v stranski dvorani in na stopnjah, ker niso dobili v veliki dvorani več prostora. Bili so navzoči sami resni volilci, delavci, uradniki, obrtniki in trgovci, v velikem številu je bila zastopana naša mladina, pa tudi starih osivelih borec za napredne ideje ni manjkalo. Shod, ki je bil sklican le s pozivi v listih in ne z osebnimi vabilii, je dokazal v polni meri naraščajočo moč napredne misli v Ljubljani, o čemer so tudi pričale dolgotrajne in navdušene ovacije vsem govornikom, pred vsem pa kandidatu dr. Kramerju in njegovemu namestniku E. Vargazonu.

Prvi je govoril kandidat dr. Kramer, ki so ga zborovalci viharno pozdravili. Tudi njegova izjava, da se bo ponovno prekinje na oburnega odobravanja zborovalcev. Posebej navdušeno je bila sprejeta njegova izjava, s katero je napovedal ustanovitev velikega demokratskega bloka, ki bo prevzel po volitvah državno upravo v svoje roke. Njegov programatičen govor o potrebah javnega življenja Slovenije in Ljubljane posebej je napravil v vseh zborovalcih prepričanje, da bo dr. Kramer kot poslanec mož na svojem mestu, ki bo znal zastopati koristi vseh slojev ljubljanskega mesta.

Enako navdušeno je bil pozdravljen kandidatov namestnik g. Ernest Vargazon, ki je v uvodu svojega govora prečital denunciacijo »Narodnega dnevnika« proti njegovi osebi, kar je izzvalo med zborovalci nepopisno ogorčenje nad to najnovejšo podlostjo

nasprotnikov napredne misli. Ugotovil je, da prepoveduje okrožnica prometnega ministra, na katero se sklicuje »N. D.« v svoji denunciaciji, politično agitacijo samo v službi, ne pa tudi izven službe: kot namestnik kandidata dr. Kramerja pa ima popolno svobodo nastopati na javnih shodih in pri volitvah za svoje prepričanje. Navedel je nekaj drastičnih primerov iz svojega boja proti korupciji, cmenil, kako so klerikalni poslanci dobili gradivo o znani promogovni aferi pri zagrebški železniški direkciji, potem pa omogočili v anketnem odboru, da obtoženi korupcionisti niso bili postavljeni pred sodišče. Končno je pozval vse navzoče, naj volijo kandidata dr. Kramerja, pripomorejo k čim silajnejši zmagi napredne misli in tako dvignejo zopet ugled Ljubljane v zunanjem svetu. Za svoja izvajanja je žel ponovno dolgotrajna in viharna odobravanja.

Končno je govoril še sreski kandidat Naprednega bloka g. Rudolf Juvan, ki je naglašal, da je program dr. Kramerja tudi program narodnih socialistov in vseh pošteni ljudi. Pozival je vse napredne volilce, naj izpolnijo svojo dolžnost ter oddajo v Ljubljani svoje kroglice za dr. Kramerja v 2. skrinjico.

Po zaključnih besedah predsednika g. Juga so se zborovalci med navdušenimi ovacijami za Napredni blok in njegove kandidata le polagoma razšli. Zanimivo je bilo videti, kako so se po shodu mnogi preprosti ljudje zahvaljevali dr. Kramerju za njegove iskrene besede, s katerimi je razpršil laži nasprotnikov in dokazal da hoče biti res zastopnik najširših in najpotrebnejših slojev ljubljanskega prebivalstva.

Teror in denunciacija orožje SLS

Klerikalci so v našem javnem življenju znani kot stari denuncijanti naprednih ljudi. V živem spominu je še, kako so l. 1914. in pozneje med svetovno vojno denuncirali napredne ljudi, ki so se upali izpovedati svojo jugoslovensko prepričanje, avstrijskim oblastem ter jih tako pošiljali v internacijska taborišča, v ječe in na vislice. Tudi namestnik ljubljanskega kandidata Naprednega bloka g. Ernest Vargazon, je bil v početku vojne žrtev denunciacije, ker je bil dalje časa konfiniran, sedaj v volilnem boju pa je doživel od klerikalne strani ponovno denunciacijo, kar dokazuje, da so klerikalci ostali isti, kakor so bili nekdaj. Znan pregovor pravi, da volk pač menja dlako, svoje vravi pa ne.

Ker se sami niso upali objaviti denunciacije v lastnem glasilu »Slovenec«, so svoje kukavičje jajce znesli v »Narodnem dnevniku«, ki ga je moral na klerikalno komando predložiti slovenski javnosti v sramoto slovenskemu imenu. Z velikanskim ogorčenjem so protestirali včeraj zborovalci v Kazini proti tej kleroradikalni podlosti, ko je g. Vargazon prečital to denunciacijo.

Protestni sestanek Gostilničarske zadruge

Včeraj popoldne je »Gostilničarska zadruga« sklicala protestno zborovanje radi povišanja trošarine na vino. Sestanek, katerega se je udeležilo veliko številno gostilničarjev, kavarnarjev in restavrateljev, je otvoril načelnik »Zadruga« g. E. Kavčič. Naglasil je, da so organi mestnega dohodarstvenega urada že popisali vse zaloge vina in da namerava vladni komisar izterjati povišano trošarino tudi za zaloge, katere so imeli gostilničarji v kleti, že pred uveljavljenjem nove trošarine. Ker gostilničarji po mnenju g. vladnega komisarja niso podpisali dovolj velikih zneskov mestnega obligacijskega posojila, so jih klerikalci udarili zdaj tudi s trošarino na vino v kleti, da bi tako dobili kritje za zavoženo občinsko gospodarstvo. Tajnik Zadruga g. Pintar je nato orisal, kako so gostilničarji preobremenjeni z različnimi davki, zlasti z občinskimi. Gostilničar mora biti pravcati eksekutor mestne občine. G. tajnik je nato prečital protestno vlogo, katero je Zadruga poslala vel. županu in mestni občini radi povišane trošarine na vino.

G. Rebek je v imenu Obrtnega sveta pozdravil vse navzoče in izjavil, da se vsi obrtniki pridružujejo protestu gostilničarjev proti zvišanju že itak težkih davčnih bremen. Obrtniki se morajo solidarno boriti proti takemu nasilju, ker jutri se lahko gospodje na magistratu domislijo, da bi bilo dobro obremeniti še druge obrtnike. Denar za zidavo novih hiš naj občina išče drugje. Pокrivanje Kongresnega trga z bazaltolom, prestavljanje spomenikov itd. je v teh težkih gospodarskih časih zapravljanje občinskega denarja. Milijone, ki jih bodo požrta ta dela naj bi raje uporabili za zidanje novih hiš, ki so res potrebne. Ljubljana postaja tako najdražje mesto v državi in vsak tujski promet mora v takih okoliščinah nehati.

G. Ložar je ugovarjal besedam g. Rebeka trdeč, da je Zadruga sama kriva, da se je užitina povišala. Njegova naivna trditve je izzvala splošen smeh, še bolj pa njegova slovesna obljuba, da bosta on in g. Pirc še poskrbela, da ne bo treba plačati povišane užitnine od starih zalog. G. Ložar je sprevredil, da gostilničarjev ne more tako varati s besedami kakor vara

To ogorčenje je bilo popolnoma upravičeno, ker je klerikalna denunciacija jasno dokazala klerikalno pojmovanje o svobodnem političnem udeleževanju uradništva. Lahko si predstavljamo, kako bi se godilo državnemu nameščencu, ako bi klerikalci dobili oblast v državni upravi.

Ni nobenega doma, da bodo napredni ljudje obračunali s klerikalnimi denuncijanti in njihovimi plačanci na tak način, da jih bo še dolgo bolela glava.

Kdor je za poštenje, za svobodo vesti in političnega udeleževanja, kdor je proti terorju klerikalizma in reakcije, kdor proti zaslužnjemu javnega mnenja pod nagajajo internacionalnega klerikalizma, ki je pošiljal l. 1914. jugoslovensko misleče ljudi v ječe in na vislice, in ki svojega značaja še do danes ni izpremenil,

ta bo jutri volil Napredni blok, in sicer v Ljubljani dr. KRAMERJA (2. skrinjica), na deželi pa dr. ŽERJAVCA in dr. PIVKA (3. skrinjica).

Treba je, da iztrebimo denuncijante iz našega javnega življenja!

SLS svoje ovčice. Zato je pobral šila in kopita po stvarnih ugovorih g. tajnika in g. Dachsa in odšel.

Po kratkih debatah so bile soglasno sprejete sledeče resolucije,

katere bo Zadruga predložila velikemu županu:

1. Gostilničarji, kavarnarji in restavratelji protestirajo proti povišanju užitnine na vino za zaloge, ki so že v kleti.

2. plačevanje poviška za stare zaloge naj se odgodi do časa, ko bo protestna vloga rešena.

3. Gostilničarjem in mestni občini škodljivi davek na nočni obisk javnih lokalov naj se odpravi istočasno, ko se bo povišala užitina na vino.

Ob 5. je načelnik g. Kavčič zaključil protestni sestanek »Zadruga«, in nato v pomenku, ki se je razvil po sestanku, pozval gostilničarje, kavarnarje in druge obrtnike; naj pokažejo svoje nezadovoljstvo s kleroradikalnim gospodarstvom tudi v dejanju in v nedeljo ter 2. oktobra vsi volijo protiklerikalno.

Dokažejo našo solidarnost in volijo kandidata, ki bo res delal gostilničarski obrti v prid.

Kdor hoče znižanje davkov, izboljšanje državne uprave in razširjenja samouprave, ta voli Napredno gospodarsko listo. — Njena skrinjica je v Ljubljani druga, na Štajerskem in Kranjskem tretja.

Beleznica

KOLENDAR.

Danes: Sobota, 10. septembra 1927; katoličani: Nikola; pravoslavni: Mojmir.

Jutri: Nedelja, 11. septembra 1927; katoličani: Hijačint; pravoslavni: 29. I. g. J. K.

DANASNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: »Quo vadis«.

Sport: Ilirija — Borac ob 17.

PRIREDITVE V NEDELJO.

Kino Matica: »Quo vadis«.

Sport: Ilirija — Borac ob 16.

DEZURNE LEKARNE.

Danes in jutri: Piccoli, Dunajska cesta; Bakarič, St. Jakoba trg.

Železniški delavci!

Udarec, ki je vrzel 500 železniških delavcev z družinami vred na cesto brez odpravnine in brez odpovednega roka, je prišel od SLS.

Trgovci, obrtniki, industrijci!

Vašega stanovskega zastopstva Vas je oropala SLS. Ali hočete to pozabiti?

Ljubljančani!

Klerikalci so centralizirali v državno blagajno osem milijonov kaldrminskega fonda, a ljubljanske ceste so prepustili Vam, da jih flakujete iz lastnih žepov.

Šola brez šole

Prosvetni oddelek se je domenil s kleroradikalnim režimom na mestnem magistratu, da se bo vršil pouk na onih razredih III. realne gimnazije, ki so nastanjeni na Vrtači, samo popoldne.

Iz krogov prizadetih staršev nam pišejo:

To je namreč III. državna realna gimnazija v Ljubljani, ki nima svojega poslopja, nego mora kakor neboljšan berač jetergovati pod tuji strehi, kjer, kolikor in dokler jo trpi mladostna volja drugih.

Za III. realno gimnazijo je bilo svojčas najeto celo poslopje v Beethovnovi ulici; za silo bi zadoščalo njenim potrebam.

Toda se je v obe nadstropji ugnezdil čekovni urad, ki se navzlic znanim mu stiskam gimnazije ne gane iz hiše, dasi že dve leti ali tri z jezikom zida lastno poslopje oziroma si takisto z jezikom kupuje lastno hišo in dasi tudi sicer ne manjka drugih, za njegove namene prikladnejših prostorov, kamor bi se lahko preselil.

Čekovnemu uradu na Ljubo se je morala III. realna gimnazija z delom svojih razredov preseliti v mestno hišo na Vrtači.

Zadnje dni pa se je nenadoma zvedelo, da se III. gimnazija tudi v teh prostorih na Vrtači preganja in da je slavna naša Prosveta s svojim našim magistratom brez prizadele gimnazije sklenila pogodbo, da se bo smel pouk v onih razredih III. realne gimnazije, ki so nastanjeni na Vrtači, vršiti le popoldne.

Učni uspehi so bili že dosedaj bolj šibki. Brez krivde učnih moči! Učne moči niso odgovorne za brezkončne

počitnice in neštete narodne praznike, ki med nje spadajo nemara tudi volitve, niso odgovorne za modre, vsak hip drugačne preuredbe učnega reda, tudi ne za nezakurjene sobe, za nedostojanje in večne spremembe učnih knjig in za to in za ono.

Reveži naši otroci, ki se vzgajajo v takih nerednih razmerah! Reveži starši, ki gledajo, kako jim dorašča mladina brez temeljitega znanja, zbežana in brez reda! Revna država — toda kaj država, države sploh nimamo, samo stranko imamo, ki je vsak dan druga na krmilu.

Zdaj pa še na popoldne, pravzaprav večere omejeni pouk, ki ne v telesnem ne v duševnem pogledu ne ustreza pedagogičnim izkušnjam, ne zadošča za vse predmete, onemogoča zunanjim dijakom posest šole, otežuje domače učenje in tako ogroža še onkraj uspeha, kar ga je donajala šola dosedaj.

Zle posledice skrčenega popoldanskega pouka so Prosveti znane, gotovo so ji znane, saj zato je Prosveta.

Ko je vendarle sklenila ono pogodbo, je morala hkratu tudi ukreniti primerne mere, da se pouk in napredek vzdržita vsaj na dosednji višini. Kaj je ukrenila?

Ali pa ni ukrenila nič? Ali pa si niti ni bila svesta zlih posledic svoje pogodbe?

Pri Bogu in pri nas je vse mogoče.

Sumljiv klerikalni molk

Kaj je s kupčijami pogrebnege zavoda? — Kaj je s šestmilijonskim posojilom ljubljanske občine? — Kaj z obligacijskim posojilom? — Kaj s protizakonitim oddajanjem občinskih del? — Oba klerikalna dnevnika na vsa ta vprašanja molčita.

Pred dnevi smo ugotovili, da je mestna občina ljubljanska odkupila dve pogrebni koncesiji in sicer g. Rojine v Šiški za 240.000 Din in koncesijo društva »Concordie«, ki je last usmiljenk, za 450.000 Din. Ugotovili smo, da je takoj, ko je postala pogodba z usmiljenkami perfektna in ko je bil denar izplačan, dobil neki g. Gajšek novo pogrebno koncesijo, usmiljenke pa so mu oddale vse pogrebe iz javnih bolnišnic, tako da je občina dejansko vrgla proč skoro pol milijona dinarjev za brezpredmetno koncesijo. Odkrijte te zadeve je povzročilo splošno ogorčenje Ljubljančanov nad kleroradikalnim gospodarstvom na mestnem magistratu in vsa pošena javnost se zgraža nad to najnovejšo korupcijsko afero.

Ugotavljamo, da je klerikalno časopisje s popolnim molkom prešlo preko teh ugotovitev in da danes niti z besedico ni nanje reagiralo. Ne glede na to, da smo pripravljali svoje trditve ob vsaki priliki dokazati, je klerikalni molk ljubljanski javnosti zadošten dokaz o resničnosti naših trditve.

Ali bodo ljubljanski volilci še v svojo lastno škodo podpirali kleroradikalno korupcijo?

Nadalje smo ugotovili v našem listu, da je vladni komisar na mestnem magistratu zaprosil za najno 6 in pol

milijonsko posojilo, ki ga utemeljuje s potrebščinami, kritimi že v tekočem proračunu. Ob tej priliki smo ugotovili, da rabi kleroradikalni režim na mestnem magistratu ta denar bržkone za to, da bi zamašil luknje, ki so nastale zaradi slabega gospodarstva v mestni upravi, ter smo opozorili vse merodajne činitele, da nikakor ne gre, da bi se posojilo uporabljalo za druge stvari, kakor bi bilo najeto.

Klerikalci so tudi preko teh naših ugotovitev prešli z molkom in tako ponovno potrdili njihovo resničnost.

Večkrat smo že vprašali in pozvali g. vladnega komisarja na mestnem magistratu, naj pove javnosti kako stoji stvar z obligacijskim posojilom, koliko denarja je že vplačano, da bo javnost vedela presojeti vrednost sedanje stanovanjske akcije. Čuli smo, da je dosedaj zbranega samo 7 milijonov dinarjev, od katerih pa sta Mestna hranilnica in občina sami vplačali 5 milijonov.

Na svoja vprašanja za točna pojasnila nismo dobili nobenega odgovora od kleroradikalnega režima niti od klerikalnega tiska. Zakaj ta molk na pram javnosti, zakaj se klerikalci boje luči? Ali morebiti zato, ker so stanovanjsko akcijo mestne občine zavozili?

Današnji »Slovenec« vpije, da smo proti stanovanjski akciji mestne občine, ker smo upravičeno nastopili proti povišanju trošarine na vino, s katero so prizadeti najširši sloji našega mesta. Mi smo vsako stanovanjsko akcijo podpirali, podpirali brez pridržka tudi akcijo g. vladnega komisarja, če pa je na podlagi dokazanih dejstev ta akcija zavožena, nismo krivi mi, ampak tisti, ki so vodili in ki še danes odločujejo v njej. Kar se pa tiče povišane trošarine, prav resno dvomimo, da bi se z ozirom na izpraznjenje mestne blagajne v resnici porabila za stanovanjsko akcijo. Saj vidimo, da najema komisar posojilo celo za stvari, ki so že krite v proračunu. Povejte nam, kako stoji stvar z obligacijskim posojilom, kako s 6 in pol milijonskim posojilom, da bodo lahko ljubljanski davkoplačevalci sami presodili, kako se gospodari z našim denarijem!

Močno je tudi sumljiv klerikalni molk o naših odkritih glede oddaje občinskih del v Ljubljani. Zakaj ta molk? Ali ne dokazuje, da so se klerikalci zbalili resnice?

Ljubljanski volilci in davkoplačevalci, ali boste pustili, da bodo še nadalje vladali v Ljubljani ljudje, ki gospodarijo z vašim denarjem kakor svinja z mehmo? Jutri, v nedeljo, vam bo priležna prilika, da obsojite zavozeno kleroradikalno gospodo in klerikalno korupcijo. Zato glasujte vsi za dr. Kramerja, kandidata Naprednega bloka! Vrzite kroglice v drugo skrinjico!

Prosveta

Gledališki pregled

Po znani gledališki razstavi v Magdeburgu so privedli sedaj še »Deutsche Dichter«., na kateri bodo pesniki govorili o svojem ustvarjanju in postanku. Priglasili so se k sodelovanju nemški avtorji L. Fulda, W. Schmittboun, W. v. Molo, W. v. Schulz, H. Eulenberg, Walter Hasenclever in dr. Novi ravnatelj praškega nemškega gledališa Volkner je odprl sezono z opero »Aidoc«. Radames je bil naš M. Adrian, o katerem piše kritika, da je v »dramatično občuteni kantileni« podal neverjetno človeškega in prečeljevega junaka.

Saljapin bo oktobra dvakrat pel v londonski Albert-Hall. Za vsak nastop bo dobil 1250 angl. funtov.

Pariški sindikat kritikov je sklenil vsako leto najboljšega igralca in igralko počastiti z zlato plaketo.

M. Reinhardt bo gostoval v novembru v Newyoriku. Vprizoril bo tam med drugim »Sen kresne noči« in »Periferijoc«.

Praško nemško gledališče bo igralo letos Evripidovo »Medeja« z grškim slavnostnim odrom.

Iz Bratislave poročajo, da se bodo vsi slovaški pevski zbori jeseni združili v dve skupini, kar bo imelo za razvoj pevskih društev Čehoslovaške velik pomen.

V Rimu je umrl mladi komponist Pavanelli. Najbolj znano njegovo delo je opera »Jaz in ti«, ki so jo lani igrali v Pragi.

Češki komponist Jaroslav Rídky je končal III. simfonijo za veliki orkester. Berlinška »Tribüne« je igrala te dni Molnarjevo »Igro v gradu 1000 let«, pariška »Komica« opera Chaperterjevo »Louise« 700 let, Reinhardt pa na Dunaju Langerjevo »Periferijoc« 25 let.

V Chemnitzu so igrali Shakespearjevo komedijo »Mnogo hrupa za nič v jumberjih in fašistovskih uniformah. Pravi jo, da jih je zapeljal londonski »Hamlet« v smokingu. Pravi jo, da tu, da leži ranjki Shakespear na trebuhu v grobu, zato, da se mu ni treba obračati.

Madžarsko igralko Ano Forgas je te dni umrl njen soprog Dr. Erdely. Vsa zadeva je veronalo-zavarovalne vrste in živo spominja na tragedijo znanega rumunskega teorija Grosvesca.

Na Dunaju je gostovalo olomuško češko gledališče »Raimund-Theatru«. Igrali so Langerjevo »Kamelot«, Lord in Chainejevo »Naš župnik pri bogatinah«, Arcebašev »Ljubosumje«, O. Scheinplugove »Umorje« in »Transport št. 20«.

Drž. gledališče na Dunaju ima letos na repertoarju: Ashley Dukesa »Gostilna pri Petru Smolcu«, Shakespear »Troilus in Cressida«, Strindbergovo komedijo »Opojnost«, Braehvogel »Narcis«. Akademije-Theater pa Klubundovo »XYZ«.

Josefštidsko gledališče bo igralo letos: Armont in Gerbirdon »Hotelska miš«, Maughan »Stanovitna žena«, Sternheim »Sola v Umahu«, A. Zweig »Vrtnice«, Raimund »Zapravljivec«, najnovejšo komedijo S. Guitrija »Desirge«, P. Gerdaly »Njen mož«, B. Shaw »Junaki«, Lenormand »Čudodelna ljubezec«.

Coward »On bil je mož«, O. Dymov »Zadnja ljubica« in St. Kamare »Irsko platno«.

V Zagrebu je te dni zabela izhajati revija »Kulisa«. Prva številka je izšla 5. septembra. Prinaša bo zanimivosti iz gledališča, kina, družbe in športa, torej tako ne kako kakor naš »Razgled« ali dunajska »Zidovska« »Bühne«.

Zagreb igra »Traviatoc«, v kateri gostuje kot Alfred Christy Solari, »Periferijoc« s Podgorske in Pavicem, »Pegicoc« in dr. Beograd ima na repertoarju balet »Copelia«, Mozartovo opero »Figarova svatba«, »Nizina«, Lukačev »Rdečelaskoc« in dr.

Oktober praznuje 25 letnico umetniškega delovanja ljubljence beogradske publike in prvak njene drame g. Drag. Gošić. Umetnik ni poseval vseh svojih moči samo odru, temveč je tudi centralna osebnost v »Udrženju« Glumaca, za katero je prehodil nekavri konak z odra do ministrov in še delj.

Ljubljanska drama bo igrala letos med prvimi komadi Kulundžičev »Polnoč« v režiji g. C. Debeveca in g. Marijo Vero v naslovni vlogi. Fr. L.

Gledališka razstava v Ljubljani

Materijal, ki je bil vposlan izvršilnemu odboru gledališke razstave je narasel nad vsako pričakovanje in bodo zbrane na razstavi vse važnejše zanimivosti, ki so v zvezi z našim gledalištem. Vposlali so rokopise svojih dramskih del do malega vsi slovenski dramatik, isto tako bo razstavljena popolna kolekcija slovenskih opernih del. Scenični oddelek bo imel poleg modelov, ki bodo predstavljali miniaturne vprizoritve opernih in dramskih del v bodoči sezoni do malega popolno kolekcijo vseh osnutkov, ki so se delali za naše gledališče od leta 1919. Obilno fotografskega materiala je stavil na razpolago atelje »Helios«. Nad vse zanimiv material je poslal naš dolgoletni ljubljence Hinko Nučič iz Zagreba, ki vsebuje poleg fotografij tudi prve začetke snovanja Mariborskega narodnega gledališča. Udeležiti se razstave tudi Mariborsko gledališče in Dramatično društvo Umetniško izvršeno marionete slikarja Klemenčiča, nadalje marionetni odri Češke Obci in Prosvetne zveze bodo izstavljeni v oddelku »Ljudstvo«. Poleg organizacij in gledališča sodelujejo pri razstavi dolgoletni intendant in poznavalec slovenskih gledaliških prilik nadsvetnik g. Fran Govekar, g. arhitekt Spincič, scenograf g. prof. Vavpotič. Razstava, ki je prva te vrste v Jugoslaviji, bo predstavljala zanimivost za vsakogar pa bodisi da je najobčnejši obiskovalec gledališča ali ljubitelj gledališke umetnosti.

Kalvarija Slovencev v Italiji

Vedno nova preganjanja, vedno nove muke.

Po prošliti Gentilejevi reformi so bile slovenske in hrvaške ljudske šole v Italiji odpravljene. Preteklo šolsko leto so bili odprti samo še peti in višji razredi. Letos bi morali poslovati razredi od šestega dalje. Toda ista reforma je zaključila ljudskošolsko izobrazbo s petim razredom, tako da letos ne bo nobenega slovenskega razreda več. S tem so postali popolnoma odveč slovenski učitelji, ki so prestali vsa zadnja grozna leta. Podvrkli so se vsem izpitom in vsem naravnost poniževalnim zahtevam, da ostanejo še dalje v službi na svoji domaći grudi. Toda varali so se. Dan za dnem prihajajoč iz vseh strani vesti o številnih premetitvah slovenskih učiteljev in učiteljic v srednjo in južno Italijo. Kakšna usoda čaka tam te naše ljudi, si lahko predstavljamo.

Kako mora učiteljstvo postati hlapčevsko vdano režimu, ki danes vlada v Italiji, kaže posebno nova prisega za učitelje. Novi pravilnik o ljudskoškem pouku predpisuje, da bo moral učitelj, predno bo nastopil svojo službo, položiti naslednjo prisego: »Prisegam, da bom zvest kralju in njegovim kraljevskim naslednikom, da bom lojalno spoštoval ustavo in druge državne zakone, da ne pripadam in da ne bom pripadal drugemu ali strankam, katerih delovanje ni v skladu z dolžnostmi moje službe, da bom izvrševal te dolžnosti vestno in marljivo, stremelč s svojim delovanjem, da vzgojim poverjene mi otroke za kult do govine za spoštovanje državne ustave.«

Cerkveno petje v slovenščini v Italiji še ni prepovedano, samo prenočeno je, da bi se ga učili. O tem nam posebno lepo izpričuje slučaj v Cerknem. Goriški škof Sedej obhaja zlato mašo; ob tej priliki se poda v svojo rojstno vas Cerkno, kjer ga bodo sprejeli z velikimi slavnostmi. V Cerknem pa vlada orožniški »maršal«, ki je strupen nasprotnik vsega, kar je slovensko. Ker je pevsko društvo razpuščeno, se pevcu tudi v petju ne smejo vaditi. Tako bi se zgodilo, da bi ob slovesni priliki nadškofove zlate maše ne bilo pete maše. Šli so prosit maršala, naj dovoli učene slovenskega petja. Ni dovolil. Šli so k podedatu, ki je političen oblastnik v okraju in sme dovoliti tudi veselice. Seveda, je

podedat sam priznal, da bi bila sramota, če bi se v takem slučaju vršila tiha maša, zato je dal pismeno dovoljenje. Maršal pa je kljub temu pevec razgnal in vtaknil podedatu dovoljenje v žep. Nato so morali romati k prefektu v Gorico, da je ukazal maršalu, naj dovoli pevskve vaje samo za t. slučaj. Iz tega je razvidno dovolj jasno, v kakšnih razmerah živijo pri morski Slovenci in nekaterih krajih.

Pred izrednim tribunalom v Trstu se nahaja Angela Jurman iz Trsta, po poklicu šivilja, 25 let stara, brez staršev. Obdolžili so jo, da so se pri njej shajali »prevrtni elementi« in jo aretirali. V zaporu so jo pretepali, ker so hoteli izvedeti od nje imena tistih, ki so zahajali k njej, a izvedeli jih niso, ker jih revica seveda ni mogla povedati, saj se pri njej niso vršili nikaki tajni sestanki.

Naša skrinjica v

Ljubljanski

in mariborski oblasti

3.

je

Sport

Ilirija - Borac

Danes ob 17. in jutri ob 16. na igrišču Ilirije.

Danes in jutri absolvirajo Ilirija dve tekmi, in sicer proti splitskemu Borcu, lokalnemu rivalu Hajduka. Borac se je tekem zadnjih let povslej na odlično stopnjo in je nevaren nasprotnik, kar dokazujejo njegovi rezultati, doseženi napram Gradjanu: skemu 1 : 0 in 1 : 1 ter Concordiji 2 : 2. Z Ilirijo je Borac igral en dan neodločeno, a drugi dan je izgubil v razmerju 1 : 3. Borac igra mehko, tipično hajduško igranje s tehničnimi finesami. Ker nastopi v Ljubljani s kompletnim prvim moštvom, se obeta zanimiva in napeta borba. Tudi Ilirija postavi v boju svojo kompletno garnituro. Danes se prične tekma ob 17., jutri pa ob 16. V predtekmi se ob 14.30 srečajo juniorji Ilirije z juniorji Maribora v borbi za prehodni juniorski pokal.

Se nekatere tekme.

Ljubljana: Prvenstvo II. razreda: Panonija — Natak 8 : 1 (3 : 1).

Jesenice: Svoboda (Ljubljana) — Edinost 3 : 2.

Maribor: I. SSK Maribor — Zvezdčariji (Zagreb) 2 : 2 (2 : 1) Maribor je zaslužil zmago, vendar je bil njegov napad pred golom neodločen.

Zagreb: Gradjanica — Cicheter (Dunaj) 3 : 1 in 2 : 1. Slaba igra Gradjankega. — Hašk — Derby 2 : 1.

— Stanje hazenskega prvenstva v Sloveniji. Po porazu Ilirije v Murski Soboti, katerega je bil deloma kriv sodnik g. Cizelj iz Maribora, ki Iliriji ni priznal treh regularnih golov, je prišla na vodstvo družina Maribora, ki ima 12 točk, na drugem mestu je Ilirija z 10 točkami, Mura 8, Primorje 2, Atena 0. Odločilna tekma za prvenstvo Slovenije se bo odigrala v nedeljo 18. t. m. v Ljubljani med Ilirijo in Mariborom.

— Finalna borba za Dawisov pokal. V prvem matchu za Dawisov pokal je Lacoste porazil Johnstona s 6 : 3, 6 : 2, in 6 : 2. V drugem matchu single je Tilden odpravil Cocheta s 6 : 4, 2 : 6, 6 : 2 in 8 : 6.

— Iz sekcije ZNS. (Službeno.) Za tekme dne 10. t. m. in 11. t. m. se delegirajo: 10. t. m. Ilirija — Borac g. Ahčan; 11. t. m. ob 8.30 igrišče Primorja Natak — Krakovo g. Setina; ob 10.15 igrišče Primorja Svoboda — Panonija g. Cimperman; ob 14.30 igrišče Ilirije jun. — Maribor jun. g. Pevalček; ob 16. Ilirija: Borac g. Vodišek. — Sklicujemo sejo upravnega odbora sekcije v ponedeljek 12. t. m. ob 20. uri v posebni sobi kavarne »Evropa« ter plenarni sestanek ljubljanskih članov sekcije isti dan ob 21. uri v istem lokalu. — Načelnik.

Jean de la Hyre:

500

Roman.

Če jih pa zmotejo previdno z vodo, vam takoj ožive. Posušeni črvi v vodi ožive tudi če jih hranite posušene več let. Evo vam primera: učenjak Needham je nabral nekaj takih črvov l. 1743. Izročil jih je drugemu učenjaku Martinu Volklu, ta pa jih je oddal Bakeru. L. 1771, torej osemindvajset let pozneje, je Baker položil te črve v vodo in takoj so oživele. Vse to so znanstveno dognana dejstva. Zdaj si pa ogledite te značne kupole. V vsaki je prostora za deset mož.

— Razumem! — je vzklila Leticija.

— Razumeli ste, seveda. S pomočjo posebnih sesalk in v popolnem skladu z znanostjo bo odstranjen iz kupol zrak tako, da nastane v njih brezračni prostor. Vsa vlaga, nahajajoča se v človeškem telesu, bo polagoma izsesana. Človek neha dihati in se posuši tako, da bo kakor mumija. Skratka, človek v običajnem pomenu besede umre. Čez tisoč tristo štiri leta, ako se Nezanec v svojih računih ne moti, ako pripravljene me-

hanizmi ne prenehajo funkcionirati, ako se ne pripeti kakšna katastrofa, ki bi razdejala oni-le stroj v kotu — torej čez tisoč tristo štiri leta zrak znova napolni kupole in petsto posušenih ljudi oživi.

— In vi verjamete, da je to mogoče?

— Fautlon ne verjame, — je odgovoril d'Albaniac zamišljeno, — jaz pa verjamem.

— Zakaj se je pa Fautlon pridružil vam, če ne verjame?

— Zato, ker je hotel izvršiti samomor in ga je kapitan pravočasno rešil.

— Kakor mene, — je zašepetala Leticija.

— Toda Fautlon še vedno misli na smrt, dočim vi...

— O, jaz hočem živeti.

D'Albaniac jo je zaljubljeno pogledal.

— Vi veste, kdo je naš poglavar, — je nadaljeval. — Vi in jaz sva priselga, da njegovega pravega imena niti med seboj nikoli ne bova izgovorila.

— Da, priselga sem.

— Ko je bil storjen sklep glede načrta, je izginil. Nekateri so mislili, da je umrl, drugi so trdili, da se je umaknil za mračne sene tihega španskega samostana. V resnici se je pa preselil pod tujim imenom v drugo državo. Izpremenil je svojo zunanost in se naselil v Benetkah. Naprodaj je bil otoček sv.

Jurija in on ga je kupil. Polagoma je zbral okrog sebe skupino življenja sitih ljudi ter jih podvrget samostanskemu življenju in strogi disciplini. Z njihovo pomočjo se je zaril v otoček, uredil pod zemljo celo mesto in postavil v njem jeklene celice, ki se lahko skozi stoletja protivrojo zobu časa. Nalašč v ta namen zgrajena skladišča je napolnil z aeroplani, mitraljezi, topovi, granatami, eksplozivnimi snovmi, električnimi puškami, dinamo-stroji, telefonskimi in radiotelegrafnimi aparati — z vsem, kar sta mu mogli nuditi moderna znanost in tehnika. Poleg tega ima bogato zalogo posebnih obelk ter steriliziranih in konserviranih živil.

— Kako je pa mogel zbrati vse to, ne da bi zbudi pozornost Benčanov?

— Več zim zapored je dovažal ponoči na otok blago njegov parkir, na katerem so služili samo njegovi zaupniki. Parnik je imel dvojno dno. Vozil je v Benetke navadno blago, ponoči je krenil iz pristanišča v zaliv in tu so s čolni prevzajali skrito robo na otok.

— In zdaj je vse pripravljeno?

— Se ne. Nas je zdaj 492... Kapitan pa hoče imeti točno 500 mož.

— Manjka jih torej še osem.

— Da, toda kapitan mi je dejal, da računa z nekim Andriéem, skromen

psevdonom odslovljenega kralja, in z dvema njegovima adjutantoma, ki sta mu sledila v izgnanstvo.

— Odslovljeni kralji! — je vzklila Leticija.

— Življenja se je naveličal. Jaz ga popolnoma razumem. Biti kralj in izpremeniti se v navadnega zemljana! Kapitan pričakuje tudi dva francoska častnika in nekega odličnega pariškega novinarja. Tako se pomnoži naše število za šest. Manjkata še dva. Kapitan bi rad imel še preizkušene politika.

— Torej manjka samo še eden, — se je nasmehnila mladenka.

— Ne vem, koga ima kapitan v mislih. Toda v naši družbi so zastopani že vsi predstavniki umstvenega in ročnega dela: Ko bodo vsi zbrani, pojdemo pod zračne kupole in stroj izsesa ves zrak v prostoru okrog nas. Istočasno uniči umetno zaneten ogenj vsa poslopja na otoku. Požaru bo sledila eksplozija in otok izgine pod vodo. Jeklene celice so tako globoko pod zemljo, da bo nad njimi dovolj debela plast vode, da se parniki, ki bodo vozili po zalivu, ne bodo zadevali ob nje. Pogreznemo se v nebitje, ki bo trajalo tisoč tristo štiri leta. Ves ta čas bo časovni mehanizem v velikem stroju, ki ga vidite tam v kotu, edino življenje v tem jeklenem grobu. In če so kapitanovi računi pravilni,

požene 1. maja l. 3234 ta časovni mehanizem stroje, ki napolnijo kristalne kupole z zrakom naša izsušena telesa pa z vlago. Kapitan trdi, da takrat vsi oživimo. Toda Fautlon je prepričan, da ostane od nas samo prah.

Devojka je bila blede ko zid. Ozrla se je na d'Albaniaca in mu krčevito stisnila roko.

VI. Vsi zbrani.

Drugi dan po Leticijinem prihodu na otok sv. Jurija se je Nezanec znova dvignil na aeroplanu in odletel. Vrnil se je čez dva dni. Se isti večer so se v Benetkah stanujoči udeleženci »potovanja« preselili na otok.

Čez tri dni, v noči od 21. na 22. junija je zdrnil v prostornih spalnicah speče ljudi glas električnega zvonca. Paragraf 83 pravil je jasno določal, kaj je bilo treba v tem primeru storiti. Vsi so se naglo oblekli in hiteli v dvorano. Nočna straža je odprla vrata na notranje dvorišče V.

Signal za alarm je bil oddan o polnoči.

Četrta eno je bila posvetovalnica polna. Oken dvorana ni imela. Stene so bile gole. Na stropu in po kotih je gorelo petdeset električnih obločnic. Množica je stala sredi dvorane pred estrado, ograjeno z železno verigo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 10. septembra 1927.

— Povratek prometnega ministra. V četrtek zvečer se je vrnil prometni minister g. Milosavljevič iz Kosovske Mitrovice v Skopje, od koder je odpotoval v Beograd.

— Delegat beogradske univerze na filozofskem kongresu. Profesor beogradske univerze dr. Brana Petronijević je odpotoval te dni v študijke svrhe v Monako, v Berlin in druga večja mesta Nemčije. Na povratku se ustavi na Poljskem, kjer se bo vršil kongres filozofov, na katerem bo Petronijević zastopal beogradskega univerzo.

— Sprejem dijakov v državno službo. Da se prepreči vsako napačno tolmačenje uradnega zakona, je vojno ministrstvo odredilo, da se v bodoče ne smejo sprejemati v nobeno državno službo dijaki, ki jim je bila vojaška služba v svrhu študij odgojena. To velja tudi za sprejem v samoupravno in občinsko službo. Na podlagi te odredbe morajo biti odpuščeni iz državne službe vsi oni, ki so izpolnili 21. leto, pa še niso odslužili kadrskega roka.

— V naše državljanstvo je sprejel českoslovaški državljani Stanko Wagner, strojevodja državnih železnic v Mariboru. — Za zaščito jugoslovenskih mineralnih vod. Včeraj se je vršilo v Zagrebu zborovanje Zveze jugoslovenskih zdravilišč, kopališč in letovišč, na katerem se je razpravljalo predvsem o zaščiti naših mineralnih vod. Po daljši debati je bila sprejeta resolucija, v kateri pozivajo udeležence zborovanja ministrstvo za narodno zdravje, naj se zavzema za to, da se znižajo železniške tarife za prevoz mineralnih vod, da se ukine carina na steklenice in uvede prodaja mineralnih vod v etikiranih steklenicah. Konferenca se je nadaljevala z inozemsko konkurenco in predlaga primerne korake za povzdigo izvoza jugoslovenskih mineralnih vod.

— Prevedba kronskih vpkovencev v dinarske. Iz Beograda poročajo, da je poštino ministrstvo na podlagi uredb, ki jo je izdalo finančno ministrstvo pooblastilo ravnanje oblastnih poštinih direktorji v Sarajevu, Zagrebu, Ljubljani in Novem Sadu, naj odrede prevedbo kronskih vpkovencev v dinarske. Obenem so poštini ravnatelji pooblastili prevesti v dinarske tudi one vpkovence, ki so dobivali doslej podpore, dosmrtno rente ali provizije v kronah. Zdi se nam da je to vaba za volilce, kajti kronskim vpkovencem je vlada že nešteto krat obljubila, da bodo dobivali pokojnine vdajnikov, toda vse obljube so ostale samo na papirju.

— Zdravniški spravevalci za državne uradnike. Ker se množe pritožbe, da izdajajo zdravniški državni uradniki brez pravega poverja spravevala, na podlagi katerih dobe v svrhu lečenja dopust, je ministrstvo narodnega zdravja odredilo, da morajo zdravniški postopati pri tem strogo. Državni uradniki, ki prosijo za dopust v svrhu lečenja ali pa za vpkovitev, mora zdravnik natančno pregledati in zabeležiti vse podrobnosti diagnoze v spravevalu. V nasprotnem slučaju bo uvedlo ministrstvo proti zdravnikom disciplinarno preiskavo.

— Poštne pošiljke v sovjetsko Rusijo. S 1. novembrom bo mogoče pošiljati v Rusijo pošiljke z literarnimi publikacijami in modnimi žurnali in sicer v povolu kakor tiskovine, ki jih pošiljajo privatne osebe. Za en izvod ne bo treba nobenega dovoljenja, za pošiljko v kateri bo več izvodov, bo pa treba dobiti dovoljenje.

— Napredovanje poštne - brzojavnih uradnikov. V poštne ministrstvo je pripravljen ukaz o napredovanju novih uradnikov in služiteljev poštne - brzojavne stroke. — Telefonski pogovori z Bad - Gastenim in Hof - Gastenim. Poštino ministrstvo je dovolilo, da se odpravi direktni telefonski promet med Zagrebom, Ljubljano in Mariborom ter Bad - Gastenim in Zagrebom, Mariborom in Ljubljano z Hof - Gastenim. Z Badgastenim in Hofgastenim velja telefonski pokovor iz Zagreba in Ljubljane 3.50 in Maribora pa 3 zlate franke od enote.

— Zdravstveno stanje poročnika Pajevića. Rodbina ponesrečenega poročnika Pajevića je prejela v četrtek iz Feldkircha brzojavko, v kateri je rečeno, da je letališče zdravstveno stanje neizpremenljivo. Poročnik Pajević čuti še vedno silne bolečine. V splošnem se je njegovo stanje nekoliko zboljšalo.

— Mednarodni kongres hišnih in zemljiških posestnikov (Svojine) se letos vrši v času od 12. do 15. septembra v Haagu na Nizozemskem. Kongresa se udeležijo zastopniki organiziranih posestnikov iz cele Evrope in Amerike. Jugoslavijo bo zastopal prvi podpredsednik Glavne zveze posestnikov v Beogradu g. Ivan Frelih iz Ljubljane. O kongresu bodo poročali.

— Revija narodnih noš. Kot sneg bela, trdo oškrobljena peča ali bohotna avba s srebrnim ali celo zlatim nakitjem, rožasto ali gladko krilo, pas in svilen robec okrog vratu — in potem — irhaste hlače, zametni telovnik s srebrnimi gumbi, klobuk s krivci itd., vse to so stvari, katere smatramo kot nekaj simbol naše narodnosti, kajti tako so se oblačili naši dedje in pradedje, naše babice, naši prednamci. Le žal, da je moda, ki ima tudi po deželi svoje kaprice, potisnila to našo lepo narodno nošo čisto v kot. Sicer vsi dobro vemo, da je narodna noša še vedno najlepša, kajti če je kakšna slavnostna pridelitev se vsakdo rad obleče v narodno nošo — če jo je ima. Tudi slikalo se prav radi v nošah. Po Slovenskem je še mnogo pristnega narodnega blaga, ki bi prirejen v skupino, nudil krasno celoto. Zato pozivljamo vse v mestu in na deželi, da se

dne 18. septembra oblečejo v svoje dragocenosti in pridejo na »revijo narodnih noš«, ki se vrši na Ljubljanskem velesejmu. — Zbirališče narodnih noš za revijo na Pokrajinski razstavi dne 18. septembra je med pol 15. in 15. uro pri paviljonu »K« pred veselilnim prostorom. Točno ob 15. uri obhod, za tem ocenjevanje noš in razdelitev pohvalnih priznanj. Narodna noša velja obenem kot izkaznica za prost vstop na Pokrajinsko razstavo.

— Politični odpust delavstva v državnih rudnikih. Dr. Korošec in g. Vukičević vedno zatirajeta, da ni terorja. V resnici pa je tako, da vrše državne oblasti na vseh koncih in krajih pritisk na volilce in gorje onemu, ki se ne uda. Tako so te dni odpustili v državnem rudniku v Mostarju 25 delavcev, ki so podpisali delavsko kandidatno listo in niso hoteli sprejeti radikalnih obljub ter glasovati za Lazico Markoviča.

— V slovo! Vsem svojim prijateljem in znancem, od katerih se ni imela prilike osebno posloviti, kliče ob svojem povratku v Ameriko »Bogom« in »na svidenje« družina Sakserjeva.

— Sumljiva dazeljivost uprave monopolov. Dočim je uprava monopolov doslej vedno odklanjala vsako zahtevo po zvišanju odkupnine za tobak, je sedaj, par dni pred volitvami, razglasila, da bo plačala za kvalitativno boljši tobak mnogo višje cene. Te obljube pa so razglasili le po nekaterih srezih — namreč tam, kjer upajo radikali, da bodo s takimi obljubami pridobili volilce!

— Niš zahteva trgovsko akademijo. Niška mestna občina se je obrnila na vlado s prošnjo, naj bi se v Nišu ustanovila trgovska akademija. Občina je pripravljena zgraditi potrebno poslopje in dati na razpolago tudi učila.

— Mlekarkstvo na letošnji »Pokrajinski razstavi« v Ljubljani. Ne le praktični mlekarski mojstri, ki predelavajo mleko v maslo in sir, marveč tudi lastniki mlekarn, odnosno odborniki mlekarskih združenj so čisto trdno prepričani, da so njihovi mlečni izdelki najboljši. Le s kakovostnimi tekmami na razstavah je mogoče tako često povsem zmotna prepričanja uspešno ovreči in otvoriti pot k izboljšanju izdelkov. Na razstavah lahko vsakdo sam primerja dobroto svojih izdelkov napram dobroti izdelkov domačih ali tudi inozemskih in svetovnem trgu že vpejalni mlekarn ter odloči smernice sprememb v svoji izdelovalni tehniki. Vsaka šola pa nekaj stane. Udeleževati se razstav bodisi kot sodelujoč, bodisi kot gledalec, je moralna dolžnost vsakega posameznika, ki se bavi z mlekarkstvom. Razstava predstavlja največjo in posebej za mlekarskega praktika in kmeta najboljšo šolo. Zato vsi mlekarni obisk v Ljubljano od 17.—26. septembra 1927.

— Vinarstvo in kletarstvo bo na letošnji Pokrajinski razstavi polno prišlo na svoj račun. Razstavljena bodo najboljša sorta vina, poleg tega pa tudi razni kletarski aparati in pripomočki za čiščenje vina, za merjenje sladkorja, alkohola in kisline v moštu in vinu, naprave za žveplanje sodov. Dalje razne grozdne stiskalnice, mreže za rebljenje, kipne vehe, sterilizatorji za ohranjanje zdravega vina itd. Vsak naš vinogradnik in kletar ima torej vzroka dovolj, da si ogleda razstavo.

— Legitimacije za obisk II. Pokrajinske razstave »Ljubljana v jeseni« od 17. do 26. septembra 1927 so že v prodaji. Dobe se po Din 30 pri vseh večjih denarnih zavodih, županstvih, raznih društvih in v Ljubljani pri sledečih tvrdkah: Putnik, Dunajska cesta. — Josip Zidar, Dunajska cesta. — Obrtna banka. — Jugoslovenska banka. — Jadransko - podumavska banka. — Prva hrvaška štedionica. — Ljubljanska kreditna banka. — Slovenska banka. — Kreditni zavod za trgovino in obrt. — Aloma Company, Zadržna banka. — Matelič & Co., Kongresni trg. — Brezalkoholna produkcija, Poljanski nasip. — Kmetijska družba za Slovenijo. — Komercijalna banka. — »Posredovalec« Sv. Petra cesta. Zavodi, trafike itd., ki teh legitimacij še nimajo v razpečevanju, pa jih žele proti proviziji prodajati, naj se takoj obrnejo na Urad velesejma v Ljubljani. Občinstvu priporočamo, da se poslužijo te ugodne prilike in si nabavijo legitimacije že v predprodaji, da se ne bo treba nastavljal ob času prireditve pri sejmiskih blaginjah.

— Letna skupščina Jugoslovenskega novinarskega združenja se vrši dne 25. septembra t. l. v Brodu n. S. Letos odpadajo vse druge prireditve in nosijo udeleženci sami vse stroške. Prijave udeležencev v svrhu preskrbe prenočišč naj se pošljejo odboru ljubljanske sekcije najkasneje do 12. t. m.

— Zopet zastrupljenje z gobami. Pri Sv. Ani na Kremskerju je umrla v četrtek tamošnja učiteljica gospa Mira Seifridova. Prejšnjega dne so jedli gobe, tkzv. sivke, o katerih so kmetje zatrjevali, da so užiten. Naslednjega dne li je postalo slabo in je proti podnevu izdihnila. Tudi vsi ostali člani družine so nevarno obboleli in so jih morali prepeljati v bolnico. »Pokojnica« je bila splošno priljubljena in zapušča moža ter štiri nepreskrbljene otroke.

— Ne hodite čez italijansko mejo! SPD ponovno opozarja svoje člane, naj nikar ne prestopajo italijanske meje brez rednega potnega lista, ker delajo s tem družstvu in našim oblaščem le veliko posla, sami pa od ture, če jih polovijo Italijani, nimajo nobenega užitka. Za prestop meje v Nemško Avstrijo zadostuje za vlak, kakor tudi peš, legitimacija SPD, potrjena od policijske direkcije v Ljubljani; potreben je kolek 5 Din. To potrдіlo velja za celo leto,

brez posebnih taks. Predpogoj za tak prestop avstrijske meje je seveda turistovska oprema.

— Slovensko planinsko društvo v Ljubljani naznanja, da se zatvori 12. t. m. Čojzova kočna na Kokrskem sedlu in Česka kočna na Ravneh.

— Zopet politični umor v zagrebški okolici. Zagrebški listi poročajo, da je bil izvršen včeraj v Stupniku pri Zagrebu zopet politični umor. Nekega seljaka so našli vsega izmrcvarjenega poleg župne cerkve. Tudi ta umor je zavil v čudno tajno in oblasti odklanjajo vsako pojasnilo. Kdo je ubijalec, še ni znano.

— Hud petelin. Čudna nezgoda se je pripetila seljaku Vidu Kecmanu. Doma je odganjal kokoši, ki so mu zobale zrno. Kokoši so preplašene pobegnile, star petelin pa se je zakadil v nje in ga udaril s kljunom tako močno v desno oko, da mu je oko steklo. V jezi je kmet petelina kar na mestu justiciral, sam pa je moral iskati pomoči v bolnici. Oko pa je izgubljeno.

— Pri bolečinah hemeroidov, telesnem zaprtju, natrgovanju telesa, abscesih, krvavitvah debelega črevesa, siljenju na vodo, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, močnem utripanju srca, omotičnosti nam prinaša raba prirodne grenčice »Franz-Josef« vedno prijetno olajšanje, večkrat pa tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolnike dajo v mnogih slučajih vsak dan zjutraj in zvečer pitj po pol kupice vode Franz - Josef. 81-L

Najugodnejši nakup elegantnih oblek, površnikov, dežnih plaščev lastnega izdelka

-- Vam nudi priznano solidna firma --

JOS. ROJINA -- Ljubljana

Aleksandrova cesta 3 100/L

Iz Ljubljane

— Izredno lepo poletje smo imeli te toso, ugodno zlasti za mestno prebivaštvo kakor že dolgo vrsto let ne. Na svoj račun so prišli kopalci, prišli pa v pojni meri tudi turisti in drugi prijatelji narave. Na tisoče in tisoče Ljubljancev in po hitro vsako nedeljo iz mesta v planine in razne kraje naše lepe domovine. Navzili so se solnca, zraka in prirodnih krasot. Zato za nje ne more biti žrtve, da ostanejo sedaj ene nedeljo, jutri, doma in izvršijo svojo volilno dolžnost. Nič se ne more izgovarjati, da ga žene iz Ljubljane hrupenja, po naravi; žene ga v beg le figarstvo, ker si ne upa pokazati svoje barve, ali pa malenkostna osebnost, ki nje s politiko v nikaki zvezi. Niti eno niti drugo ni dostojno ne planinca, ne sportnika, ne lovca. Zato jutri ne bežite, ampak storite najprej svojo volilno in narodno dolžnost. Ker so volišča odprta že ob 7. zjutraj, imate potem še vedno dovolj časa in prilike za izlete.

— Iz Stanovanjsko sodišče I. stopnje naznanja, da se bodo prihodnje razprave za dodelitev stanovanj vršile dne 12., 13., 14., 15., 16. in 17. septembra t. l. Razpis 21 stanovanj, ki se bodo nakazovala, je nabit na uradni deski stanovanjskega sodišča — soba št. 6 — kjer se vlagajo tudi prošnje za ta stanovanja.

— Iz Promenadni koncert muzike Dravske div. obl. v »Zvezdi« v nedeljo ob 11. uri. Dirigent višji kapelnik dr. Jos. Čerin. Spored: 1. Vins: »Na Drini«, marš. 2. Morena: »Žive pesmi«, valček. 3. Strauss: overture »Princ Metuzalem«. 4. Wagner: Zbor glasiteljev miru iz opere »Rienzi«. 5. Sedlaček: »Za moje prijatelje«, srbske pesmi. 6. Pučik: »Raj amoret«, intermezzo. 7. dr. Čerin »Slovenski fantje«, marš.

— Iz Najkrasnejšo benečansko nošo boste videli prvič v Ljubljani dne 18. septembra pri reviji narodnih noš. Tudi pri nas še skoro nepoznana prekmurska noša tekmuje ta dan z vsemi že prijavljenimi. Med temi se bo videlo cele skupine iz raznih pokrajin. Tekmovali ne bodo samo posamezniki, temveč kraj s krajem, kar daje še živahnejšo pobudo za čim večji uspeh posameznika ali skupin. Za to revijo narodnih noš vlada največje zanimanje, ki se stopnjuje od dne do dne in lahko trdimo, da se danes, da bo ta revija, sodeč po dosedanjih prijavah, ena najpomembnejših in največjih.

— Iz Pokrajinske razstave »Ljubljana v jeseni« od 17.—26. septembra 1927 bo nudila mnogo lepih stvari. Gotovo najlepša pa bo vinarstva razstava »cvetlice v jeseni«, ki bo obsegala cel paviljon »J«. Prirede jo ljubljanski vrtnarji, ki se zanjo najzivejše pripravljajo. Ljubitelji cvetja bodo videli, kako velik napredek so dosegli naši umni vrtnarji v enem letu. Med drugim bodo gotovo vzbujale največjo pozornost različne sijajno okrašene mize, ki bodo kazale, kako jih treba opremiti ob raznih slavnostnih prilikah. Vsak obiskovalec bo gotovo zadovoljen s prireditvijo ki ga bo vedno znova vlekla, da si jo ogleda.

— Iz Mestna zastavljavnica naznanja, da se vrši tomesčna dražba v januarju 1927 zastavljenih predmetov v četrtek 15. tm. ob 13. uri v uradni prostorih v Pročni ulici. 675-n

— Iz »Nebelung« II. del. Ponovno opozarjamo cenj. občinstvo, da se vrši vsled tehničnih zaprek današnja predstava tega filma v prostorih kina Matica izlomoma že ob 13.30, jutri v nedeljo pa kot navadno ob 9.30 in 11. uri dopoldne. Priporočamo vsakomur, glasti dijaštvo in mladino, da si ogleda lepote in zanimivosti.

— Iz »Edinost«, Danes 10. tm. ob 20. vokalno - instrumentalni večer v društvenem lokal (Gajeva ulica 2-I.) — Odrbe.

— Iz Slovensko lovsko društvo v Ljubljani priporoča svojim članom, naj omeji odstrel fazanov v svojih loviščih na najnižjo mero, ker se čujejo glasovi, da se je njihovo število v letošnjem letu zelo znižalo. — Odbor SLD. 677-n

Iz Celja

— Glasbena Matica v Celju. Termin za sprejemanje gojencev v šolo Glasbene Matice je podaljšan do 15. septembra.

— Mestno gledališče vabi cenj. dame in gospe, ki bi hoteli sodelovati pri predstavah, da blagovolijo javiti svoje naslove po dopisnici upravi mestnega gledališča.

— Kino Gaberje se zopet odprlo danes v soboto zvečer.

— Francoski krožek v Celju bo imel svoj redni letni občni zbor v četrtek 15.

tm. ob 18. uri v društvenem prostoru v Narodnem domu. Na običajnem dnevnem redu je tudi vprašanje otvoritve učnih tečajev francoskega jezika v tekočem šolskem letu. Vsi člani so vabljeni, da se obnega zbora udeležijo polnoštevno!

— Državna dvorazredna trgovska šola v Celju. Vpisovanje za šolsko leto 1927-28 bo v sredo, 14. septembra od 9. do 12. ure. V četrtek, 15. septembra se udeležijo gojenci(ke) ob pol 9. otvoritvene službe božje v Marijini cerkvi. Nato se zberejo v svojih letnikih, kjer se jim naznanj urnik in razloži šolski in disciplinarni red. V petek, 16. septembra, prične redni pouk. — Ravnateljstvo.

— Nočno lekarniško službo opravlja ta teden lekarna »Pri Mariji Pomagaj« na Glavnem trgu.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Drakonske odredbe proti sadilcem tobaka. — Silna nevihta nad Karlovcem. — Ponesrečen čoln. — Grozen čin posurovelega očeta. — Avtomobil v kavarni. — Velik vlom v Piščenici.

Iz Mostarja poročajo, da je uprava državnih monopolov v Beogradu izdelala nov pravilnik za prodajo in odkup tobaka in da ga je že predložila finančnemu ministru v podpis. Udruženje sadilcev tobaka je na to vest takoj odpisalo finančnemu ministru protest, v katerem so pojasnili škodljive posledice, ki bi jih imel nov pravilnik za sadilce tobaka v Hercegovini. Po novem pravilniku ne bo mogoče oddajati tobaka dvakrat ali trikrat kakor doslej. Tobak se bo prevzemal samo enkrat, počenši z novim letom. Sadilca, ki mu bo manjkalo več kakor 10 odstotkov količine tobaka, cenjene po še neposušnem tobaku, se bo smatralo za tihotapca in se mu bo zaplenilo ves tobak. Vsem sadilcem brez izjeme se odvzame pravico tako zvane »puštilce«. Udruženje sadilcev tobaka najodločnejše protestira proti novemu pravilniku in strogim odredbam proti sadilcem tobaka v Hercegovini.

V četrtek je besnela nad Karlovcem in okolico silna nevihta, ki je povzročila mnogo škode in zahtevala eno človeško žrtev. Na promenadi v Karlovcu je strela udarila v neko drevo in ga razcepila na dve ob vrha do tal. V Baniji je strela udarila v hišo g. Balaša in zanetila požar. Gasilci so požar omejili in še pravočasno pogasili. V Dolnjem Mekušu je strela udarila v kuhinjo zadruge Benkovič in je na mestu ubila 60 letno kuharico Baro. V mali vasi Brežnji je tudi strela zanetila požar v eni hiši, ki se je pa hitro razširil na vseh šest hiš v vasi in jih vpepelila z gospodarskimi poslopji vred. Pihal je močan veter in radi suše so bili vsi studenci v bližini posušeni. Škodo cenijo na več stotisočev dinarjev.

Skupina 6 članov veslaškega športnega kluba »Neptun« v Dubrovniku je odveslala v četrtek v šestdesetnem čolnu na morje; krmaril je g. Vuletič. Okoli 5. ure popoldne je zapihal močan jug, ki je veslače oviral v vežbanju in gнал čoln proti obali. Veslači so se z naporom oddaljili od obale za 200 m. Tedaj so se valovi s tako silo zaganjali v čoln, da so spoji popustili in voda je prodrla v čoln. Veslači so skušali kljub temu doseči obalo. Vendar se je čoln začel potapljati. Vrgli so se v morje in prilipali srečno na obalo. Krmilar Vuletič je bil obločen. Zato so se njegovi tovariši takoj zbrali okoli njega in mu pomagali, da je dosegel obalo.

Valovi so jih gnali vedno od obale na odprto morje, tako, da je le srečnemu naključju pripisati, da nihče ni utonil. Na obali sta se dva veslača onesvestila od utrujenosti in ran, dobljenih v borbi z morjem.

En veslač se je rešil na neki otoček in so ga potem z motornim čolnom od-

tod prepeljali v Dubrovnik.

V vasi Lačarak pri Mitrovici se je te dni odigrala strašna družinska drama. 50letni kmet Čičan Janković je živel v stalnem prepiru s svojim sinom. Predvčerajšnjim sta se oče in sin radi nekih malenkosti zopet sprla. Očetu je med preprirom popadla taka besnost, da je pograbil na mizi ležeči nož in razparal sinu trebuh. Sin se je z groznim krikom ves okrvavljen zgrudil na tla. Očetu to še ni bilo dovolj. Z živalsko besnostjo se je vrgel na nezvestnega sina in mu iz prsi izrezal srce. S sinovim srcem v roki je nato odšel na dvorišče, kjer je bila zaposlena njegova žena. Vrgel je sinovo srce pred mater rekoč: »Evo ti srce tvojeja sina.« Uboga mati se je takoj onesvestila. Podivjanega očeta so zaprli in izročili sodišču.

Včeraj se je pripetila v Zagrebu, na ovinku Gunduličeve ulice proti Ilci, nenavadna nezgoda. Začelo je ravno deževati, ko je od Ilce pridrvel poštni avtomobil. Avto je vozil že po Ilci z veliko brzino, katera bi lahko bila pogubljena in je le srečno naključje preprečilo, da se ni zgodila težja nesreča. Šofer ni računal s spolzким asfaltom na tem kraju in ni zmanjšal hitrosti. Posledica je bila, da se je na ovinku avtomobil zaletel z vso silo v ograjo terase kavarnе »Corso«. Kavarna in terasa sta bili natlačeno polni. Med gosti je nastala velika panika. Nekaj gostov bi se gotovo ponesrečilo, da se niso radi dežja pomaknili že prej od ograje v ozadje. Tako je avto podrl samo ograjo in polomil nekaj miz in stolov, a gostje so vsi odnesli zdravo kožo. Čeprav je deževalo, se je pred kavarno zbralo mnogo radovednega občinstva. Redar je odvedel neprevidnega šoferja na policijsko stražnico.

V noči od srede na četrtek je bilo vlomljeno v stanovanje trgovca Bele Biehlera v Zagrebu na Peščenici II, št. 11. Vlomilec je vdrl v stanovanje skozi okno v prvem nadstropju in vstopil najprej v kopalnico. Tam je pobral obleke in druge toaletne potrebščine v vrednosti 10.500 Din. Isti večer je trgovčeva soproga pozabila na umivalniku dva prstana z briljanti, vredna 30.000 Din. Vlomilec je odnesel tudi oba prstana. Trgovec je zavarovan proti vlomom in tatvini. Policia je takoj uvedla preiskavo in doglala, da je vlomilec preskrčil vrtno ograjo in potem z lestvico, katero je prinesel s seboj, dosegel okno v prvem nadstropju. Po isti poti se je potem ko je pokradel vse stvari v kopalnici, tudi vrnil. Na vrtno je bilo poznati sledove moških čevljev. Našli so tudi nekaj računov, katere je vlomilec našel v žepih pokradene obleke in jih pustil za spomin.

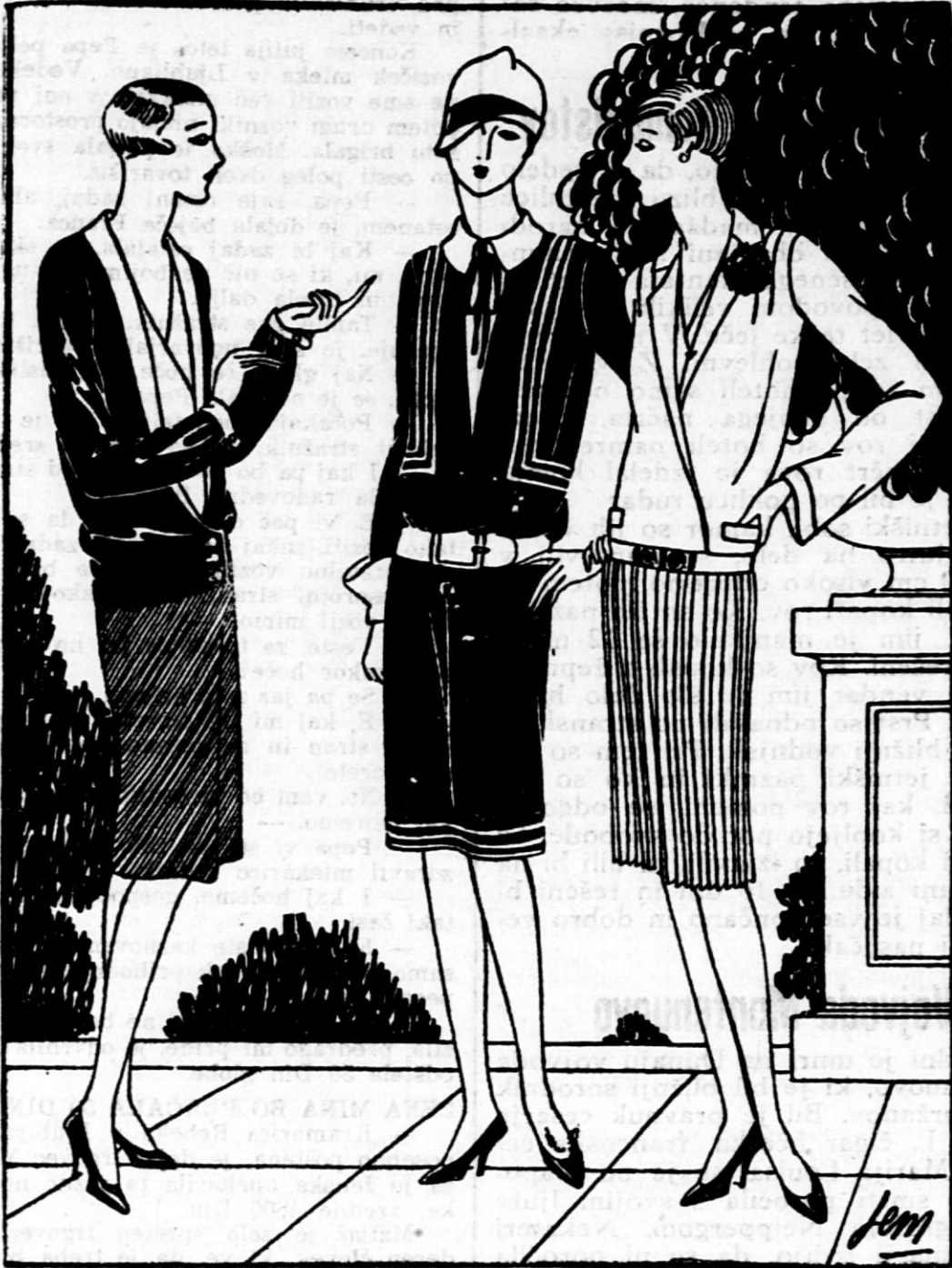
korupcioniste pred zasluženno kaznijo. Zato vse kroglice v 3. skrinjico, da se klerikalcem enkrat za vselej onemogoči sleparjenje ljudstva.

— Izid volitev zvedo naši pristaši v tajništvo SDS, Cankarjeva ulica 1, telef. št. 337, ali v redakciji »Mariborskega Večernika Jutra«, Aleksandrova cesta 16, telef. št. 40, kjer bodo izdali razvidni tudi v razsvetljenem oknu.

— Na val na srednje šole v Mariboru. Na srednje šole vlada letos nenavaden močan val. Vsi prvi razredi so tako prenapolnjeni, da bodo morali v nekaterih zavodih otvoriti celo po dve paralelki. V prvi razred gimnazije je vpisanih 180 učencev. Tudi realka ima v prvem razredu čez 100 učencev. Na državnem ženskem učiteljsku bodo otvorili paralelko v I. letniku. Še večji pa je val na meščanske šole in je le obžalovati, da občina še ni izvedla svezlega načrta ter zgradila nove meščanske šole, ki bi bila res nujno potrebna. Tako pa bo moral mestni svet odkloniti mnogo otrok iz okolice, ker ne bo prostora. Ta naval je pred vsem pripisovati dejstvu, da zahtevajo skoraj vse obrtne zadruge za učence vsaj nižjo srednjo odnosno dovršeno meščansko šolo, kar je v interesu obrtništva in vzgoje dobrega naraščaja povsem umestno.

— Izobraževalni tečaj Ljudske univerze. Ljudska univerza v Mariboru priredi tudi letos izobraževalne tečaje, v katerih se bo obravnavala snov za srednje odnosno meščanske šole. Prejšnja leta so bili vsi ti tečaji zelo dobro posečeni. Interesnostje naj se javijo pri tajništvu univerze. Začetek pouka bo pravočasno objavljen.

Moda

Trije vzorci elegantnih popoldanskih oblek.

Ali smejo ženske plesati skupaj

V neki družbi se je razvila debata o tem, ali se spodobi, da plešejo v boljši družbi ženske skupaj. Družba se je razdelila v dva tabora. Eni so bili za, drugi proti.

— To ni dovoljeno, je dejal prvi nasprotnik ženskih plesnih parov. — V nobeni elegantni plesni šoli ne dovolijo ženskam plesati skupaj.

— Res je, — se je oglasil drugi, — ako vidim dve dami skupaj plesati, si ne mislim o njima nič dobrega.

— V prejšnjih časih si dame iz boljše družbe sploh niso upale plesati skupaj, — je pripomnil tretji. — In tako bi moralo tudi ostati. V tem, da plešejo zdaj dame in dekleta iz boljše družbe skupaj, vidim samo dokaz, da naša družba za lepe manire nima več smisla.

— To je nezdrav in abnormalen pojav, — je posegel v debato najtežji pesimist.

Debatu sta poslušali dve mladi dame, sedeli za isto mizo. Čakali sta nekaj časa, da ju povabi kdo na ples, toda noben moški se ni zavedal, kaj je njegova dolžnost. Končno sta vstali in odšli plesati sami. Plesali sta komplicitarno nov ples, ki zahteva mnogo spretnosti. Med navzočimi plesalci ni bilo nikogar, ki bi se mogel v plesni umetnosti kosati z njima.

— Nu torej, — se je oglasil gospod, ki poprej ni posegal v debato. Kar poglejte ju. Mar je v tem kaj nedostojnega ali nenormalnega, kakor ste pravkar trdili?

Nasprotniki so utihnili, očitno samo iz previdnosti, drugače so pa ostali pri svojem prepričanju.

— Zakaj bi pa ne plesale skupaj? — se je oglasila neka priletna dama, — saj vidite, da sedé gospodje kakor pri limani.

— Prav pravite, mar naj obsede zato, ker se jih noben plesalec ne usmili? Saj bi bilo krivično, ako bi bile ženske na plesih navezane na milost in nemilost plesalcev — je pritrdila navzoča feministka. Mar nimajo ženske iste pravice do plesa kakor moški? Mar naj one vabijo moške na ples? Moški

so že itak preveč domišljavi. Gotovo je pametneje, da gredo prijateljice plesati skupaj. Ni jim treba nikogar prositi in zaplešejo lahko, kakor hočejo.

— Bržite no, — je ugovarjal za mizo sedéči dobrodušni očka. — Kaj pa imajo dekleta od tega, če plešejo same? Smilijo se mi, ubožice. To je, kakor da bi se jaz vrtel s kakim frkolinom.

— Zdi se mi, da ste najmanj 25 let za nami, — se je odrezala feministka. — Ples ni več ljubavna zadeva, kakor je bil v prejšnjih časih.

Za mizo je sedel tudi starejši gospod, ki se zelo zanima za moderne plesne. — Tako je, — je dejal. — Ples ni več sredstvo za zapeljivanje mladih ljudi. Ples je sedaj sport odnosno telovadba. Spol pri tem sploh ne igra nobene vloge. Samo tradiciji se imamo zahvaliti, da plešejo večinoma dame z gospodi.

Pariz obrača zamorcem hrbet

Vse kaže, da bo letošnja ženska sezona v Parizu zopet v znamenju belokozcev. To se sliši nekam čudno, toda oni, ki so preživeli v Parizu zamorsko vladno, bodo te vesti gotovo veselili. Zadržanje zime so bile v Parizu v znamenju zamorcev. Parižani so hodili na zamorske revije in v zamorska gledališča, poslušali so zamorske pevce in pevke, občudovali zamorske plesalke in skušali posnemati njihovo skakanje. V vsakem nočnem lokalu je bilo nekaj zamorcev, ki so se režali in kazali gostom bele zobe. Črne lepote so vabile Parižane v separirane sobe, kjer so jih morali naličevati s šampanjcem.

Vpliv zamorcev se je poznal povsod, — v modi, v hoji, kretanju in celo v občejanju. Parižani so se cvrli na vročem poletnem solncu, da so zagoreli in postali tako vsaj malo podobni črncem. Največji dogodek sezone je bila maske-rada v domu neke bogate Parižanke, ki je priredila ples za najodličnejšo pariško družbo in sicer tako, da so morali biti gospodje in dame preoblečeni v zamorce. Zamorski vpliv se je poznal tudi v glasbi. Parižani so priznavali samo zamorski džezband in njegovemu stilu so

podredili vse orkestre. Zamorska sezona je potisnila v ospredje Josefino Baker in napravila iz nje v nekaj dneh najznamenitejšo, najpopularnejšo in najbolj občudovano ženo Pariza, dočim so se morale francoske umetnice zadovoljiti s povprečnimi uspehi. Bila je skoraj že sramota nositi belo kožo. Tako so govorili pesimisti, ki so neprestano tarnali nad to zamorsko okupacijo Pariza.

Toda Pariz je mesto, ki se hitro navduši za vsako novotarijo, a jo tudi hitro pozabi. Zamorska sezona je minila prav tako, kakor je minila pred leti ruska sezona, za katero so se Parižani z enako vno navduševali. Zamorci so začeli polagoma zapuščati Pariz in v zimski sezoni bo v pariških kabaretih zopet moderna bela barva. Najmodernejši in najelegantnejši pariški music-halle »Ambassadeurs« ima že sedaj na programu samo eno zamorsko plesalko Hudgins, ki pa je prvovrstna plesna umetnica. Zamorci so se Parižani naveličali. Belokozci bodo imeli zdaj dvojni uspeh. Toda čarlston in blek-bottom ostaneta kot izrazito zamorska plesa še dolgo v modi.

Za ali proti vitki liniji

Moda vitke linije, ki se je pojavila vzporedno z dečo frizuro in kratkimi krili, ima seveda številne privrženke, a tudi mnogo nasprotnikov. Vitka linija sicer zaenkrat triumfira toda Pariz, oni Pariz, ki je elegantno in vitko linijo uveljavil, je sedaj razdeljen v dva tabora. — Za ali proti vitki liniji? Vitka ali okrogla ženska? To je vprašanje, ki ga je te dni stavil eden pariških dnevnikov svojim čitateljem.

Nekateri odgovori, ki jih je prejel dnevnik, so prav zanimivi, pikantni in drastični. Največje zanimanje vzbujajo zlasti odgovori pisateljev in umetnikov, čijih boljše polovice so seveda odločilno vplivale na možno mnenje. Nekateri si iz galantnosti, boje se zamere s te ali one strani, niso upali s pravo barvo na dan in so v svojih izjavah precej lavirali. Le malo jih je bilo, ki so imeli pogum popolnoma odkrito izraziti svoje mnenje.

— Mene ne zanima, da-li je žena debela ali suha, marveč, če je lepa in če ugaja meni, je odgovoril popularni pevec pariške opere Leslie Carl, znani lahkoživec, plesalec in intimus slovite Mistinguette, pa je mnenja, da debelohasta partnerica ni sposobna za estetični čarlston.

— Doma sem s Korzike, piše pisatelj Bonardi — in moj okus se vjema z okusom Arabca. Obožavam bujne ženske z mladostnim obrazom!

Sličnega mnenja je tudi kabaretni pevec Maurice, kateremu »preklješ, kakor se je izrazil o suhih ženskah, nikakor ne konvenirajo.

Toda George Carpentier, sloviti bokser, je psihološko obrazložil svoje stališče: — Ženo je mogoče ljubiti samo tedaj ako imaš vtis, da jo duševno in fizično obvladaš!

Znani ilustrator modnih revij Sem pa pravi: — Rišem karikature trlic ravno tako kot debelih, glavno je, da je model značajan.

Spor za ali proti vitki liniji je še vedno odprt. Obe strani imata zadosti pri-stavev in pobornikov svoje ideje in tudi anketa pariškega dnevnika ni prinesla pričakovane odločitve. Parižanke so se zdaj zelo v zadregi, ker ne vedo, kakšne naj bodo, suhe ali debele.

Kako se ubranimo maščobe

Znana francoska pisateljica Delarue Mardrus, ki pozna vse fineze ženske lepote, daje debelim ženskam nasvete, kako se lahko iznebe maščobe.

Dama, ki hoče postati vitka, mora v prvi vrsti temeljito revidirati jedilni list. Piti čaj in prizgizovati sendviče ali s čajnim maslom namazan kruh, pomeni ovijati mišice v maščobo. Zelo se rade tudi one ženske, ki rade jedo bombone. Čaj z zakuskami in bombone je treba torej črtati. Sveži kruh je treba nadomestiti s prepečenecem ali vsaj z en dan stariim kruhom. Ako se kljub temu maščoba nabira, je treba nadomestiti vse jedi s sadjem. Ženska, ki noče postati debela, ne sme pri jedi nikoli piti vina, zlasti pa ne piva. Najbolje je piti na prazen želodec vodo v presledkih po pet minut.

Materina skrb.

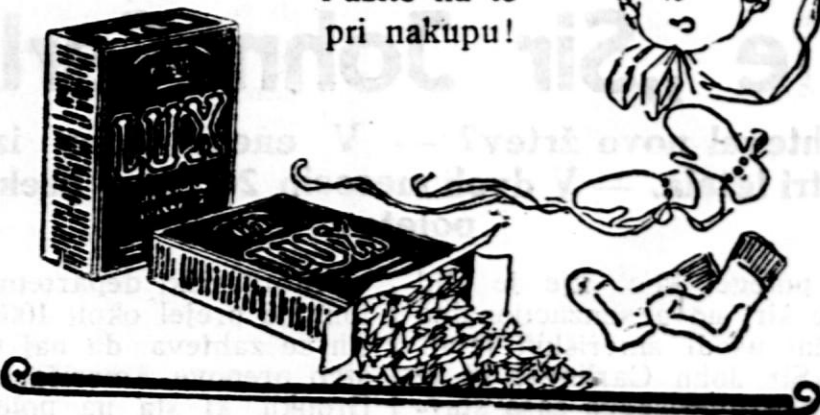

Draženje kože potom kakega ostrega sestavnega dela, kateri se uporablja za pranje, ne pusti pri odraslih nikakih škodljivih posledic, pač pa na mladi, nežni otroški koži.

Vsled tega se mora tudi pri pranju otroškega perila premisljeno ravhati. Uporabljajte v to svrhu samo neškodljivi LUX. Volneni predmeti so od tega izvzeti.

LUX se prodaja samo v zaprtih zavojih — a nikdar ne drugače.

Pazite na to pri nakupu!

V skrajnem primeru si lahko ženska pomaga s steznikom, ki dela čudeže, ako ga zna ves dan nositi in tudi tlo-vaditi v njem. Zvečer, ko ga odloži, si mora oni del telesa, ki se ga steznik oprijemlje, masirati z volneno krpo. Najvažnejše pri tem pa je, da ženska nikoli ne sedi prekrižanih rok, češ, ne vem, kaj bi delala. Življenje je borba, a borba je mladost.

Humoristični kotichek

Krojač in sofer.

- Koliko zahtevate za kilometer?
- Tri dinarje.
- A za čakanje?
- 20 Din na uro.
- Imenitno! Plačali mi boste lepo svoto. Obleko sem naročil že pred pol leta — izvolite sami izračunati.

Mali vsevednež.

Učitelj: Učenci, kdo izmed vas ve, iz česa je bil narejen prvi gramofon?

Učenec: Iz Adamovega rebra.

Svetopisemsko vprašanje.

— Dedek, ali si bil v Noetovi barki?

— Ne, dragec!

— Zakaj torej nisi utonil?

Med zakonci.

— Ali je res, Karol, da je na svetu tem manj samomorov, čim več ljudi se poroči?

— Seveda, to se medsebojno izpolnjuje.

Dobro jo je ocenil.

Sodnik: Razporka stane tri dolarje.

Mož: Veste kaj, gospod sodnik, potem pa raje obdržim kar prvo ženo, kajti med njo in drugo ni tako velike razlike.

Ni se dal ugnati.

— Čuj sinko, čas bi že bil, da postaneš samostojen. Kaj te ni sram, da mora sestra skrbeti zate? Kaj bo iz tebe, če se sestra poroči?

Sinko: Svak.

Pozna jo.

Mož, ki se je pred odhodom parnika zavaroval za 100.000 Din, brzojav svojemu bratu: — Sporoči previdno moji ženi, da se je parnik potopil, da pa nisem poginil.

Darujte za spomenik kralju Petru Osvoboditelju!

Rudarji!

SLS ni dala niti pare kredita za ozdravljenje Vašega zavarovanja. A črnogorskim princem je z obema rokama podarila 100 milijonov dinarjev.

Škofi se ne vtikajo v politiko!

Slovesno je to zatrjeval g. Korošec na ljubljanskem shodu. Ko pa so hoteli nekateri duhovniki kandidirati na listah SKS, jim je to škof prepovedal.

Pri SLS je vse kupčija:

krščanstvo, vera, cerkev, republikanstvo, avtonomija, frama-onstvo, korupcija. Z vsem tem je barantala kakor z odpadki. 1. črnogorski princ, ki so dobili l. 1927. to-le:

Mihajl Zoščenko:

Pacijentka

Pelageja je prispela v vaško bolnico, do katere je bilo 30 kilometrov. Z doma se je odpeljala zgodaj jutraj in opoldne se je ustavila pred belo, enonadstropno hišo.

— Ali kirurg danes sprejema? — je vprašala na stopnicah sedečega mu-žika.

— Kakšen kirurg? — je vprašal mu-žik začuden. — Kaj si bolna? Mar te trehul boli?

— Bolna, — je odgovorila Pelage-ja.

— Tudi jaz sem bolan, duša draga, — je dejal mužik. — Objedel sem se pšene-ne kaše. Zapisan sem na sed-mem mestu.

Pelageja je privezala konja k plo-tu in stopila v bolnico.

Bolnike je sprejemal ranocelnik Ivan Kuzmič. To je bil pritlikav star-ček, toda sila znamenit. Daleč naokrog so ga poznali in hvalili. Brez pravega povoda so ga nazivali »kirurg«.

Pelageja je stopila v sobo, nizko se je priklonila in sedla na rob stola.

— Bolna? — je vprašal Ivan Kuz-mič.

— Bolna, — je odgovorila Pelageja.

— Bolna skoz in skoz. Vsaka koščica se trese v meni in me boli. Srce mi kar živo gnije.

— Kako je nastala bolezen? Od kdaj te boli? — je vprašal ranocelnik malo-marno.

— Od jeseni, Ivan Kuzmič, že od jeseni. Kakor veste, je prišel moj mož Dmitrij Naumič iz mesta in od takrat me vse boli. Stojim na pr. za mizo in gnetem cmoke v moki, ki jih ima Dmi-trij Naumič tako rad. Pa si mislim: kje neki je zdaj? Takrat je bil v mestu kot sovjetski deputat.

— Oprosti, draga botra, malo pre-daleč si zašla. Kaj te boli?

— Saj ti pravim: svojim takole za mizo in gnetem cmoke. Naenkrat ti plane tetka Agafja ko furija skozi vrata in maha z rokami »Pojdi hitro, Pelagejuška«, — kriči name. »Tvoj mož se je nenadoma vrnil iz mesta, z malho in palico hodi po cesti. Srce me je zabo-lelo, noge so se mi šibile. Stojim vsa iz sebe in kar naprej gnetem cmoke. Slednjič pustim vse in hitim ven. Zunaj pa sije solnce in zrak je tako čist. Pred hlevom stoji naše tele in odganja z repom nadležne muhe. Ozrem se na telčka in solze mi priteko iz oči. To bo vesel telčka, moj Dmitrij Naumič, si mislim...«

— Zdaj mi je pa že dovolj! — za-kriči ranocelnik srdito. — Govori stvarno!

— Saj ti pravim, striček Ivane Kuz-miču! Nikar se ne jezi name. Pripove-dujem, kakor je bilo. Skočim torej pred vrata in pogledam na levo — tam ni nič. Samo koza se pase pred cerkvijo in petelin brska po travi. Pa mi pride na misel pogledati na desno in res: po cesti prihaja Dmitrij Naumič! Srce mi je začelo poskakovati in kar v glavi se mi je zvrtelo. Oj, si mislim, presveta mati Bogorodica! Koraka tako dostojanstveno, počasi, brada se mu na vetru trese, po mestno je oblečen in nizke čevlje ima na nogah. Pomislil no! Kar srce se mi je skrčilo, ko sem za-gledala te čevlje. Oj, si mislim, kam meni, siroti, do njega, taki neizobraže-ni, zdaj, ko je sovjetski deputat in morda celo prvi med mestnimi ljudmi! Vsa zmešana sem obstala za plotom in no-ga so mi odpovedale. Tako ti stojim, on pa, Dmitrij Naumič kot sovjetski deputat, se mi počasi približa in me pozdravi:

— Bog daj, Pelageja Maksimovna, — mi pravi. — Koliko let in koliko zim se je nisva videla...

Jaz pa, šleva, bi morala vzeti vsaj to malho. Ne, nisem je vzela. Stojim ti

in zijam na njegove čevlje in kar ganiti se ne morem. Ta ti govori zdaj menda z mestnimi sovjetskimi gospodinjami, si mislim, čisto se me je odvalil, moj mužik. Saj nosi celo nizke čevlje. Toda Dmitrij Naumič me že nahruli s svojim basom:

— Ah, Pelageja, ti si mi res prava butara! Taka neotesanka, o čem pa naj govorim zdaj s teboj? Veš, jaz sem izobražen mož in sovjetski deputat, znam ti na pamet vsa štiri pravila aritmetike. Se celo v vlomkih se spoznam. Ti pa, vidiš, kakšna si! Saj menda niti svojega imena ne znaš napisati na pa-pir. Veš kaj, drugi na mojem mestu bi te za tvojo omejenost in neizobraže-nost kar spodil.

Jaz pa stojim za plotom in ne morem spraviti iz sebe nobene besedice. Slednjič napnem vse sile in pravim:

— No, to se razume, Dmitrij Nau-mič, nikar se ne ozirajte name, saj vem, da nisem za vas.

Toda v tem me že prime za ročico in pravi:

— Beži no, šema, saj sem se samo šalil. Pelageja Maksimovna. Pustiva to! Kar tako šalil sem se. Kaj pa misliš? Znova me je srce zabolelo, kar sapo mi je zaprla in komaj sem spregovo-rila:

— Dušica, Dmitrij Naumič, saj se tudi jaz naučim tistih štirih pravil in morda celo vlomkov. Potrudim se, da bom znala napisati tudi svoje ime na papir. Ne bom vam delala sramote, izobraženemu...

Ranocelnik Ivan Kuzmič je vstal in začel hoditi po sobi.

— Nu tako, — je dejal, — zdaj je pa že dovolj. Zaklepeta si se. Čemu sto-kaš? Kaj ti je?

— Jaz da stokam, praviš? Saj ni res, Ivane Kuzmič, kar odleglo mi je, ko sem ti vse to povedala. Zastran zdravja se pa res ne morem pritože-vati. Saj se je moj Dmitrij Naumič samo šalil. Samo malo pošalil se je.

— Nu, tako, to se razume, da je bila samo šala. Morda hočeš praške?

— Ni treba, Ivan Kuzmič, hvala ti za svet, — pravi Pelageja. — Čas je že, da grem. Samo tiste vlomke bi rada, Ivan Kuzmič. Kje neki bi jih dobila, kaj praviš? Kaj ko bi se oglasila pri učitelju?

— Pri učitelju, seveda, kar k učitelju pojdi, vzdihne ranocelnik. — To nima z medicino nič opraviti.

In Pelageja je pustila na mizi vrečo pšene-ne, nizko se je poklonila kirurgu in vsa srečna je odšla iz sobe na mesto.

Materi!

SLS je odpravila krajevne zaščite dece v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu.

Zavarovanci!

SLS je po dr. Gosarju poslabšala zakon o zavarovanju delavcev. Po zakonu določeno dvomilijonsko državno podpora je znižala na pol milijona.

Invalidi!

Dr. Gosar Vam je črtal 80 milijonov dinarjev iz proračuna ministrstva za socialno politiko. Pod kleroradikalnim režimom so bili vrženi iz državne službe tudi težki invalidi z družinami in otroci!

Gostilničarji!

Odpravi gostilniške takse so se dne 2. februarja t. l. uprli zastopniki SLS.

Zvaničniki!

SLS Vas je prevedla in zreducirala na dnevičarje.

Tobačni delavci!

Po zaslugi dr. Gosarja plačujete za 100 do 200 odst. višji davek na ročno delo.

Vera je v nevarnosti!

Tako doni zopet s prižnic, tako odmeva iz spovednic in tako jadikujejo klerikalna »ljudska« glasila. Duhovniki na vodstvu SLS pa se bratijo s framazoni.

Kje je „Sir John Carling“?

Ocean zahteval novo žrtev? — V enem tednu izginila nad oceanom tri letala. — V dveh mesecih 26 žrtev prekoceanskih poletov.

Ni se še polegel klic »kje je Old Glory«, že se širi nova senzacionalna vest o tragični usodi ameriških letalcev. Letalo »Sir John Carling«, ki je v četrtek ob 9.15 ameriškega časa startalo iz Harbor Grace na Novi Fundlandski in je bilo spotoma obveščeno, da naj poizveduje za pogrešanim aeroplanom »Old Glory«, je izginilo brez sledu. Na letališču Croydon pri Londonu so bili vsi noči v pripravljenosti, žarometi so daleč na okoli razsvetljevali obzorje, toda letalo ni pristalo. Zato so za usodo letala v skrbeh, kajti v normalnih razmerah bi moral »Sir John Carling« že prispeti na cilj.

Zdi se, da je letalo zaglavilo, kajti nad oceanom leži gosta, neprodorna megla, ki onemogoča vsak razgled. Vihar besni tudi nad morjem. Noben parnik ni opazil aeroplana, nihče ni sprejel kake radijske vesti. Zato je bojazen, da je letalo delilo usodo »Old Glory«, popolnoma upravičena.

Iz Newyorka javljajo, da je Hearst, ki je finansiral polet »Old Glory«, obljubil 95.000 dolarjev nagrade onemu, ki letalo najde. Zadnje brzojavne vesti, ki so jih sprejeli v Newyorku, javljajo da je »Old Glory« tik pred katastrofo hrzojavila, da so letalci vzhodno od Nove Fundlandske vrgli v morje venec z napisom »Berthoud, Hill in Payne svojim tovarišem Nungesserju in Colliu, ki sta jima pokazala pot«.

Junaški letalci so se zavedali, da riskirajo s poletom vse, toda to jih ni strašilo pred startom. In usoda je hotela, da so malo kasneje, potem, ko so se poklonili manom obeh francoskih herojev, zaglavili tudi sami.

Tekom enega tedna so nad oceanom propadla tri letala: »Saint Raphael«, »Old Glory« in »Sir John Carling«, na katerih se je nahajalo devet oseb. Tekom dveh mesecev so prekoceanski poleti zahtevali 26 žrtev. To da razmišljati! Zato se že po vsem kulturnem svetu, v Ameriki, Angliji, Franciji in Nemčiji čujejo glasovi, da se letošnje opuste odnošne zabranijo vsi nadaljni prekoceanski poleti.

Mornariški departement v Washingtonu je prejel okoli 100 pisem, v katerih se zahteva, da naj vrhovno poveljstvo prepove Američanom Schleeju in Brooku, ki sta na poletu okoli sveta, start k prekoceanskemu poletu iz Japonske preko Havaja v San Francisco, kajti po dosedanjih izkušnjah je to smatrati za samomorilni poskus. Državni mornariški podtajnik je izjavil, da se popolnoma strinja s tem, da pa ni v stanju, da letalcem polet prepove.

Oba letalca Schlee in Brook sta medtem jedva ušla letalski katastrofi. Na poletu Rangoon-Bangkok ju je pri Burdi zalotil silen ciklon, ki je letalo pognal v drugo smer. Razgled je bil letalcema onemogočen in nenadoma se je letalo nahajalo pred ogromno gorško steno, kateri se je s težavo izognilo.

★

Tudi Kanada hoče preprečiti nadaljne prekoceanske polete. Kanadski premier King je v parlamentu izjavil, da bo izdelal zakonski načrt, ki naj za bodoče izključuje prekoceanske polete s startom iz Kanade. King je poudarjal, da je vsa javnost z ozirom na zadnje letalske neuspehe odločno proti novim poletom. — Zato je odbor poleta Windsor Ontario — Windsor Anglija, pozval letalca Schillerja in Woda, da začasno odgodita polet in da počakata na ugodnejše vreme.

Angleški letalec Courtney je start k poletu na Azore znova predložil in čaka na ugodnejše vreme.

Po najnovejših vesteh je letalo »Pride of Detroit« pasiralo Hanoi (Indo China) in nadaljevalo svoj polet. — Iz Newyorka javljajo, da je kapetan Fonch izvedel poskusni polet s svojim novim avionom. Polet je dobro uspel. — Ogromni avion »Ville de Paris«, na katerem je prostora za 11 potnikov, se pripravlja za polet Newyork-Pariz. Letalo upravlja francoski poročnik Courtney, ki se nahaja v Ameriki.

V Franciji je zadnje čase opazati odločno gibanje proti novim prekoceanskim poletom. Povdarja se, da je

vsak poskus smel in da letalec samo tvega življenje, praktične vrednosti pa ti poleti nimajo. Meščansko-radikalni »Paris Soir« je uvedel glasovanje za ali proti poletom. Vobče je francoska javnost mnenja, da letos ne bo mogoče radi slabega vremena izvesti novega prekoceanskega poleta.

500 km na uro

Amerika se je temeljito pripravila na velike hitrostne letalske tekme, ki se bodo vršile v Benetkah. Američani zanesljivo računajo, da bo zmagal mornariški pilot poročnik Allan Williams, ki se udeleži tekem z aeroplanom, čigar motor razvija 1.200 HP. S tem letalom je Williams baje dosegel svetovni hitrostni rekord, ki ga pa glede na predstojne mednarodne tekme taji. Dosedanji rekord znaša 278,48 milj na uro. Dosegel ga je letalec Bonnett. Poročnik Williams hoče doseči hitrost 300 milj na uro.

Nastane vprašanje, ali more človeško telo vzdržati to velikansko brzino. Pri zadnjih hitrostnih tekmah v Ameriki se je neki angleški letalec med poletom vsled silne brzine onesvestil. — Zmagovalec poročnik Doolittle je dosegel hitrost 350 milj na uro. Centrifugalna sila je imela pri tem velikanski vpliv na letalčevsko telo. Doolittle je pripovedoval, da mu je med poletom kri zalila oči in da se ves dan ni prav zavedel. Ameriški vojaški zdravnik doktor Bauer meni, da je mehanično sicer mogoče doseči tako brzino, toda fizično je človeško telo ne more vzdržati. Pritisk na možgane bi bil tako velik, da bi letalec med poletom umrl. Mogoče je, da bi moglo človeško telo vzdržati tako brzino v najvišjih zračnih plasteh.

Komunist agitira za Habsburžane

Budimpeštanska policija je aretirala te dni nekega pustolovca, ki se je izdajal za psihijatra dr. Ignacija Kornissa. Dunajska policija je obvestila budimpeštansko, da se je pojavil dozdnevni dr. Korniss 7. avgusta v uredništvu »Rote Fahne« na Dunaju, kjer je svedečeno izjavil, da hoče organizirati v Budimpešti delavsko revolucijo. Policija je domnevala, da ima mož dobre zveze z dunajskim sovjetskim poslanstvom, od katerega dobiva denar. Zato je odredila v njegovem stanovanju hišno preiskavo, pri kateri so dektivi našli načrte municijske tovarne barona Manfreda Weissa in črte vseh javnih poslopij v Budimpešti, ki naj bi jih uporniki podminirali in spustili v zrak. V Budimpešti in v drugih madžarskih mestih je aretirala policija nad 100 osumljenih oseb.

Dr. Korniss je priznal, da je hotel organizirati delavsko revolucijo. Policija je mislila, da prispe v Budimpešto neki bivši madžarski ljudski komisar, ki bi vodil delavsko revolucijo. Pri hišni preiskavi so našli pri dr. Kornissu legitimacijo, glasečo se na ime Kerekes. Pod tem imenom se je zglasil na policiji neki napadalec, ki je pred tedni napadel trgovca Bartoka in se poslužil pri napadu hipnoze. Policija je konfrontirala Kerekesa z Bartokom, ki je v aretirancu spoznal napadalca. Kerekese, ali kakor se piše pravilno Korniss, je pri zaslišanju izjavil, da je res psihijater in da se peča z napadi samo v svrhu psihanalize.

Kmalu se je policija prepričala, da je med odkritjem komunističnega načrta in aretacijo dr. Kornissa samo časovna zveza. Zasliševanje je namreč pokazalo, da ima policija opraviti samo z eksaltiranim možem, ki je izvršil atentat na trgovca Bartoka in posetil uredništvo »Rote Fahne« na Dunaju zgolj v reklamne svrhe. Kar se tiče v Kornissovem stanovanju najdenih »lektov«, ki so dali povod za senzacionalno govorico, da je mož vodja mad-

žarskega komunističnega pokreta, se je izkazalo, da agitirajo ti letaki za nadvojvodo Jožefa, ki naj bi postal madžarski kralj. V letakih torej ni nobene komunistične tendence, marveč samo nov dokaz, da je Korniss eksaltiran.

Smola rumunskih komunistov

Iz Bukarešte poročajo, da je »sedelo v ječi v nekem kraju blizu prestolnice sedem komunistov madžarske narodnosti, ki so bili obsojeni radi vohunstva in poskušenegega atentata na glavnega tribuna povodoma velikih konjskih dirk na 12 let težke ječe. V ječi so bili komunisti zelo pohlevni. Z vzornim vedenjem so pa hoteli samo odvrniti pozornost od svojega načrta. Skozi pomzemni rov so hoteli namreč pobegniti. Načrt rova je izdelal komunist, ki je bil po poklicu rudar.

V jetniški sobi, kamor so jih vodili vsako jutro na delo, so napravili v steni 70 cm visoko odprtino, potem so pa začeli kopati rov. Ko so jih pazniki zasačili, jim je manjkalo še 12 m in bili bi rešeni. Rov so kopali z žepnimi noži in vendar jim je šlo delo hitro od rok. Prst so odnašali po stranskem rovu v bližnji vodnjak. Pri tem so jih zasačili jetniški pazniki in ko so jih vprašali, kaj rov pomeni, so odgovorili, da si kopljejo pot do svobode. Še 12 m bi kopali, so izjavili, in bili bi na oni strani zidu. Še 10 dni in rešeni bi bili. Zdaj je vse končano in dobro vemo, kaj nas čaka.

Vojvoda Montenuovo

Te dni je umrl na Dunaju vojvoda Montenuovo, ki je bil bližnji sorodnik Habsburžanov. Bil je pravnik cesarja Franca I., čigar hčerka, francoska cesarica Marija Louisa, se je po Napoleonovi smrti poročila s svojim ljubcom grofom Neippergom. Nekateri zgodovinarji trdijo, da se ni poročila z njim, marveč da sta živel v divjem zakonu. Njuna deca je imela pravico do naslova vojvod Montenuovo. En sin je bil vojvoda Viljem, nedavno umrli vojvoda Alfred pa je bil Viljemov sin. Vojvode Montenuovo so se s starim avstrijskim cesarjem Francom Jožefom tikali. Poleg tega je imel Montenuovo privilegij, da je smel k cesarju brez predhodnega obvestila. Cesar ga ni sprejemal v avdienci, marveč kot sorodnika v posetih. Imel je tudi privilegij, da je smel stopiti pred cesarja v navadni obleki. Ta privilegij je imel poleg vojvode Montenuova samo še grof Julij Andrássy. Drugače so morali vsi magnati v avdienco k cesarju v fraku ali v uniformi.

Alfred Montenuovo je bil vrhovni dvorni maršal in zato je imel na dvoru velik vpliv. Njegova moč je šla tako daleč, da je opetovano nastopil proti avstrijskim vojvodom. Često se je zgodelo, da je ta ali oni nadvojvoda ugnjal razne lumparije in Montenuovo je bil edini, ki se je upal cesarju o tem poročati. Cesar je potem ukrenil vse potrebno, da se je dotični nadvojvoda spametoval. Poklical ga je k sebi in čisto so padale zašušnice.

Alfred Montenuovo se je upal nastopiti celo proti cesarjevi ljubici Karolini Schrat. Nasprotoval in nagajal je rafinirani igralci, kjer je le mogel. Kljub temu je bil pri cesarju vedno dobro zapisan, kar je tudi razumljivo, kajti mož je imel vse niti cesarskega dvora v rokah. Z nadvojvodo Ferdinandom sta si bila vedno v lasch. Čim je pa nastopil cesar Karel, je bilo njegove slave konec. Zadnja leta je preživel Montenuovo osamljen in pozabljen.

Naša skrinjica v ljubljanski in mari-borski oblasti je 3.

Izpred sodišča

NEOLIKANA MLEKARICA.

Mlekarica Pepa je študirala deveto šolo pod vrhnjskim mostom, zato hoče vse znati in vedeti.

Koncem julija letos je Pepa peljala svoj voziček mleka v Ljubljano. Vedela je, da ne sme voziti več mlekaric v eni vrsti, ker potem drugi vozniki nimajo prostora, a ni se zato brigala. Moško je peljala svoj voziček po cesti poleg dveh tovarišic.

— Pepa, raje ostani zadaj, ali pa jaz ostanem, je dejala boječa Franca.

— Kaj bi zadaj ostajala, le skupaj vozimo, mi, ki se nič ne bojimo, je ugovarjala Pepa in hitela dalje.

— Tamlo gre stražnik, poglej, kako nas opazuje, je spet ugovarjala tovarišica.

— Naj gleda če hoče, ali misliš, da bo mižal, se je odrezala Pepa.

— Počakajte prijateljice, se je tisti hip oglasil stražnik, ko so bile že sredi šiške.

— I kaj pa bo novega gospod stražnik, je vprašala radovedno Pepa.

— E, vi pač dobro veste, da se ne sme tako voziti, zakaj ne ostanete zadaj. Oni dve sta pravilno vozili, a vi ste bili že čisto na nasprotni strani ceste, kako bo pa kdo drugi vozil mimo? —

— Veste, za to se pa jaz ne brigam, naj vozi kakor hoče!

— Se pa jaz zato brigam.

— E, kaj mi pa morete, če ne grem na drugo stran in ne ostanem zadaj, en d... mi morete.

— No, vam bo pa sodnik povedal, če vam kaj moremo.

— Pepa vi ste pa zelo neolikasi, je pozdravil mlekarico sodnik.

— I kaj hočemo, gospod sodnik, so pač taki časi.

— Ker se niste kaznovani, boste plačali samo 50 Din, ampak prihodnjič bo pa druga pesem pela.

— O, ne bo ne, saj ne bom več tako vozila, predrago mi pride, je odvrnila Pepa in odšla 50 Din globe.

ZENA MINA BO PLACALA 50 DIN GLOBE. — Kramarica Rebeka je dejal trgovec Matjaž, ki ga je ženska opeharila za razne nove obleke, vredne 4800 Din.

Matjaž je zelo spretel trgovec in moderen človek, ki ve, da je treba blago tudi po zastopnikih prodajati in ponujati, če se hoče delati dobre kupčije.

Anoniral je v časopisu, da išče zastopnike za prodajo blaga in Rebeka se je takoj oglasila in jela zanj prodajati razne narejene obleke in plašče.

— Dobro znam trgovati, le verujte mi in jezik imam nabrušen kot britve, je trdila trgovcu, vse v dom spečala, še vas prodam če hočete.

Matjaž se je smejal in se veselil kupčije, ki je pa hitro splavala po Ljubljani, saj ni bilo Rebeka od nobene strani.

— Vražja babnica, blago je vzela blago, a zdaj je izginila kot katra, nikjer je ni videti, je tožil na policiji, kamor se je zatekel. — Bomo pa mi malo pobrskali za Rebeko, je potolažile se, mi jo bomo že našli, je dejal policijski komisar in ga odslodil.

Pa se je res ženščina kmalu pojavila pred kazenskim senatom.

— Kaj vas je zapeljalo? jo je vprašal predsednik.

— Kaj mislijo kaj? Nič drugega kot ta nesrečna številka trinajst, vidite trinajstkrat sem že bila kaznovana in to mi ni šlo iz glave. Saj vem, kako je to nesrečna številka in res me je spet privedla k vam. Za en del sem zadovoljna bo saj 14 kazni, da ne bo zmerom ta nesrečna »numara« plesala pred menoj.

Torej priznate svojo krivdo? je dejal predsednik.

— O krivde ne priznavam, samo nesrečna sem tako. Neki železnikar me je za vse skupaj opeharil. Ponujala sem in prodajala obleke, pa mi je dejal ta slepar, da bo on vse prodal in prepustila sem mu jo, a zljaj ni o njem duha ne sluha.

— Kako se piše, kakšen je?

— O čisto prijazen lovek, a kako se piše pa ne vem.

— Pa mislite, da vam bom verjeli, da ste kar tako izročili neznanca vse skupaj. Rebeka ne boš kaše pihala, 2 meseca ostanete v ječi.

— Joj, joj, kar dva meseca o ta prepleti »ajzenponarc«.

— O železnikarja pa kar v miru pustite, če bi bilo količjak verjetna vaša storija, bi ga bili že mi poiskali, tako pa vem, da ste isti železnikar vi sami, zato boste tudi vi sedeli.

Tiskovine vseh vrst izdeluje lično in ceno Narodna tiskarna v Ljubljani

Alphonse Croziere:

Mož, ki je bil lačen

Nekega jutra se je prebudil Douillard strahovito lačen. Imel je smolo, da baš ob dnevihi, ko mu je v trebuhu najbolj krulilo, ni bilo v žepu ni beluša. In tako je tudi tisto jutro vstal z luknjo v žepu. Kaj mu je preostajalo? Povabiti se k prijatelju na obed? Da, toda dandanašnji, ko je življenje tako drago, so presneto redki prijatelji, ki bi človeka zastoj rešili. In potem, pomislite, Douillard ni poznal nobenega svojega dobičkarja. Poznal je samo nekaj siromakov, ki se jim je godilo prav tako slabo, kakor njemu.

Vendar se je pa spomnil nekega daljnega sorodnika po imenu Poudoiseau, ki je imel krčmo blizu cerkve sv. Evstaha. Ta znameniti sorodnik mu je nekoč v stiski rekel:

— Ako slučajno zabredete v naš okraj, se oglasite pri nas. Zelo nas bo veselilo.

— Zares, — je mrmral Douillard zadovoljno, — imeniten spomin imam. Poudoiseauovi ne bodo mogli trditi o meni, da sem indiskreten ali da jih izkoriščam, kajti nad leto dni je že tega, kar so me povabili, pa se še nisem odzval.

Začel je veselo prepevati.

— Zdaj pa gori k sv. Evstahu.

Ko se je oblekel, je pomislil:

— Ne žuri se, dečko. Glavno je, da pridem tja o pravem času, ko bo obed na mizi. Ako pridem prezgodaj, bi uteg-

nili pozabiti, da sem povabljen. Tristo vragov, že na vse zgodaj taka lakota! Počas je se zibal z Montmartra po ulici des Martyrs, kjer je polno trgovin z delikatesami in jestvinami, kakor da se norčujejo iz lačnega človeka. Spotoma mu je vedno bolj krulilo po trebuhu in mislil si je:

— Pogum, fant! Kmalu boš tam! Še trenutek in nabašes si žledec, da bo veselje.

— Ah, končno smo vendar tu!

Toda kaj vidijo njegove začudene oči? Krčmo je obkrožila množica praznično oblečenih ljudi, ki stojijo na hodnikih in debatirajo.

— Kaj pa počenjate ti ljudje pred sorodnikovo krčmo? In čemu te praznične obleke?

Stopil je bliže in prebledel.

— Na vratih so črni trakovi, — je mrmral sam pri sebi. Pa vendar ni tu kak pogreb... A jaz bi od lakote grizel podplate. No, zdi se mi, da sem zadel na pravo kašo.

Vstopil je v krčmo. Sorodnik Poudoiseau s staromodnim cilindrom na glavi mu je prišel naproti in mu segel v roko.

— Oprostite, — je dejal, — ne morem se vas spomniti.

— Douillard, saj se gotovo spominjate... bratranec Douillard, oh, bratranček z žene strani. Bil sem na vaši svatbi.

— Da, da, Douillard, saj res...

— Se spominjate? Nekoč ste mi dejali: Ako slučajno zabredete v naš

okraj, pridite k nam na obed.

— Saj res... Zelo lepo je od vas, da ste prišli na pogreb... Že pred šestimi meseci je kazalo, da ne bo nič z njim zdravjem. No, zdaj je sirota rešena vseh muk. Saj pojditte z nami do pokopališča, v Saint Quen, kaj ne? Ne zapustite me v tem težkem trenutku.

Douillard je povesil oči v dokaz iskrenega sožalja.

— Saj vas veže dolžnost napram nji, — je nadaljeval Poudoiseau, — saj ste bratranec, ki sorodnikov nikoli ne pozabi. Oprostite, sorodnike moram pozdraviti. Takoj se vrnem.

Malo je manjkalo, da ni Douillard na ves glas zaklel. Pomislite samo: obetati si izborni obed, namesto njega pa naleteti na pogreb in kolovratiti za mrtvaškim vozom na kraj mesta.

— Kaj takega se lahko pripeti samo meni. Najhujša je pa zavest, da se iz te-le situacije ne bom izotal. Saj sem moralno obvezan, — ah, kako mi kruli po trebuhu! Še nikoli nisem bil tako strašno lačen kakor zdaj. Da me ni sram, bi požrl vse vence in šope. Sicer pa upam, da bo imel bratranec usmiljenje z mojim žledcem in da me povabi po pogrebu na dobro gostijo, kakor je navada med poštenimi ljudmi.

Tisti hip se je začel rediteljjev bas: — Gospodje iz rodbine... prosim, napreji!

In Douillard je začutil, kako se je obesil nam nesrečni vdovec.

— Bodite mi v oporo. Vi ste edini med vsemi sorodniki, ki mi je simpa-

tičen. Oni drugi... oh, jim že pokažem. Prignalo jih ni sožalje, marveč radovednost in požrešnost, saj vemo kako in kaj. Samo vi, vi edini ste prišli iz čistega nagiba, da zadostite svoji dolžnosti. Nikoli vam tega ne pozabim.

In hvaležno je stiskal Douillardovo roko.

Douillard je moral stopati počasi za mrtvaškim vozom ob strani odvozelega sorodnika, ki se ga je krepko oprl.

— Ali bom imel dovolj moči, da pridem na kraj mesta? — je razmišljal lačni Douillard. — Koliko kilometrov bom moral še vleči za seboj svoja prazna čreva?

Pri teh mislih se mu je storilo milo in solze so mu pritekale iz oči.

— Očividno ste ginjeni, bratranček.

— Je šepetal Poudoiseau.

— To me veseli. Videti je, da sorodniki moje pokojne žene niso bili sami hinavci in lopovi, da je med njimi tudi blaga duša. Nikoli vam tega ne pozabim.

A ker je bilo do pokopališča še daleč, je vdovec spotoma nadaljeval:

— Ah, kolika izguba za gospodinjstvo! Pomislite samo, kako izborna kuharica je bila. S kako spretnostjo je znala kuhati ragu, obložen z belim graškom, ali kako imenito je znala prirediti telečja prsa, rižoto, omleto in druge jedi. Gostom so se kar slime cedile.

— Oh, dovolj, dovolj! — je zastokal Douillard. To mi trga srce.

— Ubožec, že vidim, da vam gre njena smrt zelo k srcu, prav tako ka-

kor meni. Toda kaj hočemo? Je že tako, da poveljčimo zaslugi onih, ki so umrli. Spomin umrlih je pač treba počastiti.

Douillard si je mislil: — Le čakaj, mrha, pri gostiji si že nagradim te muke. Z vsako jetno klobaso pojem najmanj dva funta kruha.

Čez dve uri so prišli na pokopališče. Pogrebni obredi so bili kratki. Pri odhodu je Douillard slišal, kako je neki sorodnik zasepetal vdovcu:

— Torej velja, kakor smo se domeni. Snidemo se na vogalu v kavarni »Pri življenskem blagru«.

— Dobro, kar počakajte me tam, — je dejal vdovec. Naročite vina, sardin in klobas. Stopiti moram še h kamnoseku, potem pa pridem za vami.

Obrnil se je, prijel lačnega Douillarda pod roko in mu zasepetal:

— Pojdite z menoj, vi ste edini pravi sorodnik. Pustite te ogabne parazite, ljudi s praznimi želodci, ki so prišli k pogrebu samo zato, da bi se do sitega najedli in napili.

Pred pokopališčem je čakal izvošček. Vdovec je potisnil napol onesveščenega sorodnika v kočijo in ga odpeljal na Montmartre. Ko je izvošček pognal, je vdovec nadaljeval:

— Veste, človek mora biti vedno korekten. Spretnim vas do doma. Nekam bledi in slabotni se mi zdite. Gotovo vas je potrla žalost. Ubogi prijatelj! Čakajte, dam vam dober nasvet.

Danes ne smete ničesar jesti. Samo malo čaja izpijte predno greste spat. Jutri pa vzemite pošteno porcijo odvajalnega sredstva.

Trst in Tržačani

Znižanje, ki zvišuje cene. — Revalorizacija lire v hotelu. — Zapravljanje v mizeriji. — Nesreča v sreči. — Šolska beda: za šole ni denarja!

m. n. — V Trstu, 7. septembra. Te dni se je hudomušni, zabavljivi Trst zopet nekoliko nasmejal, ko je čital »nove« cene, ki jih je določila fašistovska trgovska federacija za tržaške restavracije, gostilno in krčme. Komaj so bile namreč objavljene pive cene, je začelo kar deževati pritožb v večerni »Piccolino« izdaji, češ da so »gospodje pri zeleni mizi tako imenitno znali uporabiti revalorizacijo lire v svoje oduške namene, da so cene, katere naj bi bili znižali, celo zvišali tu pa tam, na vsak način pa delati tako, da se znižanje prav nič ne pozna. No, sedaj so stvar drugače uredili. Znižali so v resnici cene se nekoliko in svojemu sklepu dodali pripombo, da so te cene maksimalne in da se smejo tudi izpremeniti, seveda navzdol. Gospodje v fašistovski federaciji so se pač bali, da bi konkurenca pač mogla komu pokvariti račune, pa so prvič kar pribili cene. Vdali so se šole pozneje, pod pritiskom javnega mnenja in pripustili, da gostilničarji teknujejo med seboj v okviru maksimalnih cen. Tržačanje pa razbijajo šale na račun fašistovskih revalorizatorjev lire.

In res, ta revalorizacija lire! Pomislite samo, da stane n. pr. soba v onem hotelu »Regina«, ki so ga pod fašistovskim znakom otvorili v požganem našem Narodnem domu, nič manj kot 35 lir ali 115 dinarjev v jugoslovanski valuti, seveda soba z eno posteljo. Soba z dvema posteljami stane 50, 55 lir ali 165, 180 dinarjev, pri čemer pa še ni vrčnatan avtobus, s katerim se pripelje 300 metrov daleč s kolodvorja, kar vsa stane 8 lir ali 26 dinarjev. Takšometer pa vsa stane za štirinastkrat tako razdaljo podnevu 2. ponci pa 3 lire, torej približno 7 ali 10 dinarjev. — Ob takih »revalorizacijah« hotelskih cenah pa ni čudno, da je vse prazno, kar pa ima seveda hude posledice za tiste nesrečneže, ki vendarle še zaidejo v hotel, ker nje potem oberejo tem temeljiteje.

Trst je pač že tako in tako posvečen gospodarski smrti, prometa je vedno manj in manj, vse pada in propada in ta nesrečna revalorizacija lire le še precej pospešuje to propadanje. Kar pa je najbolj čudno, je pa deistvo, da mora biti Trst vključ vsemu temu vendarle udeleženi »pri vsaki p. i. proces«, kakor se pač pravi, pri vsaki taki, ko gre za to, da se iz itak tako zelo »mavskih tržajskih močnikov izvelejo kar ki novi prispevki za kako »nacionalno stvar. Ker se je n. pr. nova provinca v Italiji hotela prav posebno izkazati v »ose«. »Ducija«, je sklenila, da b darovala aeroplan kraljevi vojski. Seveda morajo sedaj storiti isto vse ostale provincije in pred vsemi pa Trst. Ob vsej mizeriji se je, seveda »popolnoma prostovoljno«, nabralo v štirinajstih dneh že nad 44.000 lir in se še dalje nabira in nabira. Ob vsaki priliki, pa naj še kak star ali nov državni praznik, pa naj še tako neznatna fašistovska prireditel ali kaj podobnega, je mesto razsvetljeno. Tisoče in tisoče žarnic gori na državnih mestnih in zasebnih poslopih od prave mraka pa vse tja čez polnoč. Ogromen denar se porabi na ta način za prazen in ni marsikdaj za marsikdo zastoj povpršuje, čemu neki ta razsvetljava. Tako se je te dni menda celo zaključek praznovanja franciskanske sedemstoletnice, ki je trajalo celo leto, v Trstu poveljeval z razsvetljavo mesta.

Tako se zapravljajo stotisočaki, milijoni; če pa pogledate po onih napol porušenihi nekdanjih hlevih, kjer v vlagi in plesni, med mišmi in podganami poginja stotine in stotine ljudi, ki so jih hišni lastniki vrgli na cesto, ker zaradi brezposelnosti ali drugih nadlog niso mogli plačati stanovanja, pa se boste začudeno vprašali, ali ni nikogar, ki bi bil namreč v mestu Knoxvillu umorjen meščan Bertie Lindsey. Umora je bil takrat osumljen črnc Maurice Mays in čeprav ni bilo zadostnih dokazov o njegovi krivdi, je bil obsojen na smrt. Justifikacija je bila tudi izvršena, dasi je ubogi črnc do zadnjega trenutka zatiral, da je nedolžen. Nedavno pa se je v Nortonu na policijski zglasila Mrs. Sadie Mendil in skesano priznala, da je ona umorila meščana Lindseyja iz Knoxvillu. Policijski uradnik je bil seveda konsteriran nad tem priznanjem in kar ni mogel verjeti, da je Mendilova res morilka. Ker pa je žena le vztrajala pri svojem in izjavila, da hoče biti kaznovana, ker jo peče vest, je uradnik zadevo predložil sodišču. Pred sodiščem je Mendilova izjavila, da si je pri napadu na Lindseyja poornila obraz in da se je oblekla v možko obleko. Zato je bila popolnoma podobna črncu.

Sodniki so se debelo spogledali, toda ker ima justica vedno prav, so delikatno zadevo rešili na famozen način. Sadie Mendilova je bila oproščena. Brihtni sodniki so svoji pravdorec utemeljili tako-le: Umor je bil maščevan s smrtjo dotičnega zamorca. Paroli — zob za zob! je bilo zadostno. Prav žal nam je, gospa, toda pri najboljši volji vas ne moremo soditi, niti obsoditi. Zbogom, gospa, ste že opravili... — Brez komentarija!

Newyorška Metropolitan opera je anzaržala za prvega tenorja Jugoslovena Antona Razloga, rodob iz Dubrovnika. Razlog je kljub svoji mladosti — star je šele 27 let — eden najmlajših ameriških tenoristov, kateremu napovedujejo slajno kariero. Merodajni krogi so mnemja, da bo Razlog dosegel, če ne prekosil slovitega italijanskega tenorja Carusa. Razlog je podpisal pogodbo za 40 tasto-

gar v Trstu, ki bi hotel razkriti svetu to grehoto. Toda le vprašajte, pa vam bodo odgovorili: »Kdo gre rad v konfinacijo? Je pač tako, da je danes vsaka besedica proti dejanju in nehanju tistih, ki vladajo, več kot preveč in je najmanjša kazen konfinacija. Očlovek je lahko vesel, da ga pošljejo »na otok«, ne pa pred sodišče, kjer se prisojajo leta in leta za vsak najmenjši kostnejši pogrešek proti »režimu«.

Kako je potem žalostno, če se čita v samih fašistovskih listih, da Trst nima denarja za najpotrebnejše, n. pr. niti za — šole.

Trst ima dandanes okoli devet milijonov lir letnih izdatkov za svoje šolstvo, kar je razmeroma malo, če se upošteva, da je okoli 22.000 šolskih otrok, naravnost skandalozno malo pa, če se upošteva, da teh devet milijonov lir v papirju pomenja danes komaj poltretji milijon lir v zlatu in je Trst v 14 letih pred vojno, ne glede na redne izdatke za šolstvo, potrošil še 10,5 milijona zlatih lir za nove šolske stavbe, dasiravno je bilo število prebivalstva tedaj manjše, kot je sedaj, in so Slovenci in Nemci znatno razbremenili mestno območje s svojimi zasebnimi šolami, ki so štejele do 50 razredov.

Danes tožijo fašistovski listi, da število šolskih otrok sicer res zadovoljivo — po Mussolinijevi zahtevi: »prolitterare«, »spravljati otroke na svet« — toda obenem tudi vzemirljivo narašča, ker mesto nima zanje dovolj šolskih prostorov. Na več mestnih šolah se mora vršiti pouk v turnusih. Šola v ulici Donadoni bi se bila morala vzdigniti za eno nadstropje, toda občina nima denarja, da bi se bilo to delo moglo izvršiti. Število šolskih otrok v tem okolišu se je skoraj podvojilo, šolski prostori so pa ostali isti.

Napravljeni so načrti za dve novi šolski poslopji: na Greti s 16 šolskimi prostori in v Gornji Carboli v bližini sežgalnice smeti z dvajsetimi šolskimi prostori. Te šole bi stali po 1.800.000 lir, toda denarja ni in zato tudi teh novih šol ne bo. Novi župan Arch je sedaj dal izdelati načrt za popolnoma preprosto šolsko poslopje, brez vsakega okrasa. Tako šola bi moral dobiti kjadn, kjer se je število šolskih otrok zaradi zgraditve občinskih stanovanjskih hiš znatno pomnožilo. Toda denarja ni in načrti se morajo še skriti, skriti do skrajnosti, dasiravno bi mesto potrebovalo v resnici vsaj dve novi šole z najmanj po dvajsetimi šolskimi prostori, kar pa bi stalo po pet milijonov lir za vsako. Takih izdatkov pa mesto ne prenese. Torej majhne šolice, brez vsake olupave, na tla poveznjen za boj s tolkimi in tolkimi prepaži!

Kakor se vidi, bo Trst kmalu v istem položaju, kakor so mnogostevilne občine v južni Italiji, ki so se že toliko povzdignile, da imajo šole, ali seveda nameščene v starih, zapuščenih, napol podrthih — svinkih! Za šolstvo Trst nima več denarja! Seveda, ker ga mora imeti za aeroplane, za razsvetljava, za slavnostne prireditve in druge take stvari!

Sedaj se še bahajo, da v Trstu ni analfabetov. Toda koliko časa jih ne bo?

Italija, ki je tako dobrohotno poskrbela, da raste trava po tržajski luk, poskrbi tudi za to, da se bo »odrešen« Trst v resnici v vsakem oziru zedinil in izenačil z materjo domovino. Če ima večni, fašistično imperatorski Rima svojih 64 odstotkov analfabetov — po italijanskim statistikah! — kako naj bi vkljub vsemu »odrešenju« še vedno in vedno bolj »avstrijakantski« Trst — zaostajal za njimi!

»Brutta me ne vedo!« je rekla ženska, ko se je videla v vodi.

Naše rojake v Ameriki je že več let sleparil mož, ki se je izdal za Josipa Zupana. Ponarejal je na četih podpis Jugoslovanske katoliške Jednote, naše največje podporne organizacije v Ameriki in na ta način osleparil več rojakov za znatne zneske. Sedaj so ga prijeli in istočasno ugotovili, da se piše Frank Podbevšek. Moža zasledujejo države Omaha, Nebraska, Ohio, Missouri itd. Iz česar sledi, da je bilo njegovo »poslovanje« zelo obsežno.

Gospodarstvo

Naša trgovina s čehoslovako

Prejeli smo »Mesoični pregled zunanje trgovine Čehoslovake republike« za julij, iz katerega posnemamo statistične podatke o našem uvozu na Čehoslovako in čehoslovanskem uvozu v Jugoslavijo.

Celokupni uvoz Čehoslovake iz Jugoslavije je znašal v juliju 24.508 tone in 7950 komadov v vrednosti 36.156.000 Kč. Od januarja do konca junija je znašal čehoslovanski uvoz iz Jugoslavije 232.030 ton in 55.232 komadov v vrednosti 355.534.000 Kč. Največ je uvozila Čehoslovaka v juliju iz Jugoslavije žita, masti, moka in riža in sicer 6758 ton v vrednosti 10.151.000 Kč. Na drugem mestu je živa in zaklana živina v vrednosti 9.299.000 Kč, na tretjem tobak v vrednosti 5.619.000 Kč, na četrtem živalski proizvodi v vrednosti 2.592.000 Kč, na petem mineralije v vrednosti 2.154.000 Kč, na šestem sadje in zelenjava v vrednosti 1.419.000 Kč, na sedmem kemične pomožne snovi in kemični proizvodi v vrednosti 1.126.000 Kč itd.

Čehoslovaki izvoz v Jugoslavijo je znašal v juliju 18.406 ton in 31.628 komadov v vrednosti 55.428.000 Kč. Od 1. januarja do konca junija pa 85.064 ton in 208.806 komadov v vrednosti 456.604.000 Kč. Največ je izvozila Čehoslovaka v juliju v Jugoslavijo bombaževine in bombaževinskih izdelkov in sicer za 22.552.000 Kč; na drugem mestu je volna in volneni izdelki v vrednosti 9.438.000 Kč, na tretjem stroji, aparati in sestavnih deli v vrednosti 3.807.000 Kč, na četrtem železo in železni izdelki v vrednosti 3.160.000 Kč, na petem steklo in stekleni izdelki v vrednosti 3.047.000 Kč, na šestem lan, konoplja in juta v vrednosti 2.194.000 Kč itd.

Zanimivo je, da je čehoslovaki izvoz v Jugoslavijo v primeri z našim izvozom na Čehoslovako v juliju zopet znatno narasel. Proti temu, za našo zunanjo trgovino škodljivemu pojavu se Jugoslavija ne bo mogla uspešno boriti vse dotlej, dokler ne sklene s Čehoslovako primerne trgovinske pogodbe.

Letošnja kmetijska razstava

Ugodni uspehi, ki so jih dosedaj dosegle jesenske kmetijske razstave, so dali upravi velesojam in merodajnim gospodarskim organizacijam nadaljnjo pobudo za prirejanje takih razstav, ki so polkane, da pomagajo našemu kmetijstvu do novih uspehov.

Letošnja razstava, ki se bo vršila od 17. do 26. septembra t. l. ima namen, dvigniti trgovino s tistimi pridelki, pri katerih je zavrnjen nadaljnji razvoj produkcije pred vsem od boljše trgovine. Vajen namen zasleduje pa tudi s tem, da se producenti z ogledovanjem in primerjanjem dotičnih pridelkov navdušujejo za izboljšanje dosedanjih uspehov.

Ker ima razstava trgovsko obseležje, bodo vsi razstavljeni pridelki na prodaj in se bodo obenem sprejemala naročila na razstavljen vzorčno blago.

Kmetijska razstava šteje skupaj 6 oddelkov. Na prvem mestu je sadjarska razstava, ki bo vzbujala največ zanimanja, ne le po nalkavnosti raznovrstnega sadja, ampak tudi zaradi tega, ker bo to sadje na prodaj v zabojih po 20 do 50 kg. Pred tremi leti se je vršil na tem mestu sadni sejem, ki je imel v celotni 10 vagonov sadja na ponudbo in ki je nepriznanih mnogo dobro uspel. Tudi letos je ta razstava zamišljena kot sadni sejem. Vse sadje bo razstavljeno v zabojih, kakor so predpisani v trgovini za namizno sadje. Po raznih krajih naše dežele je letos sadje tako obrodilo, da upravičeno pričakujemo najboljšo udeležbo. Naši sadjarji naj se na lasne oči prepričajo, kako je treba namizno sadje oddirati in v zabojih pošiljati, da zadovoljimo odjemalce in dosežemo ugodne cene. Na razstavi bodo zastopane vse boljše vrste domačega sadja. Med sortimentnim sadjem moramo pokazati zlasti tudi naše domačegrudne sorte, kakor so: doljenška voščenka in štajerska mešanica.

Zelo zanimiva obeta biti zelenjadna razstava, ki bo prva te vrste v Ljubljani. Ljubljanska okolica ima prvovrstno zemljo za pridelovanje različne zelenjadi in je po svojih naravnih pogojih polkicana zalagati ne le ljubljansko mesto, ampak spri bližnje morja tudi razna obmorska kopališča in druga letovišča. V tem pogledu čaka Ljubljansko okolico še lepa bodočnost. Letošnja razstava naj pokaže, kakšno zelenjad pridelujemo in katere sorte ene in druge zelenjadi gojimo z najboljšim uspehom. Vajen je pri njej tudi vzgojni moment, saj se moramo drug od drugega učiti in so tako razstave najbolj nazorne knjige za praktičen pouk. Po svoji vsebini bo ta razstava najbolj zanimala ženski svet, ki bo našel na doseženi uspehih mnogo nove pobude za nadaljnji napredek. Seveda bodo kinkale to razstavo tudi razne poletne in druge evetlice, da bo vsa slaka čim bolj pestra.

Tretji oddelk Kmetijske razstave bo razstavljala mlekarstva razstava, ki je vzbujala že lani splošno zanimanje in priznanje in ki obeta tudi letos najlepši uspeh. Tudi to pot zasleduje razstava predvsem trgovske cilje. Pričala bo pa tudi o neprestanem hontenju naših sirarjev in maslarjev po izboljšanju domačih izdelkov. Naš domač bihinjski sir, uživa že sedaj sloves, ravno tako znani so pa tudi drugi mlečni izdelki. Razstava naj na novo potrdi, kako se naši sirarji v medsebojni tekmi od leta do leta izpopolnjujejo in kako pridobivajo na svoji vrednosti za zunanji trg. Mlekarstva razstave se udeležijo vsi mlečni izdelki vse večje sirarne in mlekarne. Treba le, da jo obiščejo poleg domačih tudi vnanji odjemalci in da porabijo to ugodno priliko za nakup naših izdelkov.

Vajen del razstave bo predstavljala čebelarstva razstava z letošnjimi pridelki medu in voska. Letošnja letina ni obilna, vendar je toliko izdatna, da bo kaj pridla postaviti na prodaj. Razstava medu in voska je letos prvič vzprijorjena in bo nosila pečat sejma za med in vosek. Razena tega bo vsa prireditelj izpopolnjevan s panji in drugim čebelarskim orodjem, ki bo tudi na prodaj, tako da bo dana za slehernega čebelarja ugodna

Davkoplačevalci!

SLS je dne 2. februarja t. l. odklonila predlog SDS, da se izenačijo davki po celi državi.

Kmetje!

Že osem let volite SLS, pa pravite, da Vam gre vedno slabše. Kaj je torej temu vzrok?

Delavci!

Pod režimom blejskega pakta Vam prepovedujejo sestanke in zborovanja in Vas pretepajo. SLS zahteva ostrejšo uporabo zakona o zaščiti države.

Uradniki!

SLS Vam je odvzela brezobrestna posojila za slučaj kake bolezni.

Zasebni nameščenci!

SLS Vam je naprtila nov povišan dohodninski davek.

Državni nameščenci!

SLS pod vodstvom dr. Korošca je okrnila Vaše pokojninske pravice in Vam definitivno znižala draginjske doklade. Uradniški zakon je še bolj poslabšala.

prilika za nakup raznih čebelarskih potrebščin. Vso prireditev te razstave je prevzelo Čebelarsko društvo, ki je že dobrega mnogo storilo za napredek čebelarstva.

Velik del naših pridelkov zavzemajo viniki pridelki, zato je naravno, da se vpižari tudi vinska razstava. Pri vinu je danes bolj kot prej gledati na to, da pridelujemo kvaliteta vina, ki imajo veliko boljše ceno in se tudi lažje prodajajo. Le tako se da konkurenca z manj vrednimi vini uspešno izpodrivati. Letošnja vinska razstava bo obsegala sama prvovrstna vina in sicer sortirana vina v buteljkah. Udeležujejo se je najboljši naši producenti. Vsa razstava je zamišljena kot vzorčna in se bodo na prodaj postavljena vina točila za poskušnje vsem interesentom. Obenem se bodo sprejemala naročila na buteljke.

V posebnem paviljonu F je Kmetijsko-strojna razstava, ki obsega najrazličnejše gospodarske stroje in orodje. Današnje kmetijstvo je navezano na stroje, da si s tem po eni strani olajša delo in ga ceneje izvrši, po drugi strani pa, da različna dela izpopolni in jih hitreje opravi. Pri vseh strokah našega kmetijstva si danes pomagamo z izboljšanim orodjem ali pa z raznimi stroji in kar posameznik ne more na tem polju doseči, to lahko store včlanjeni posestniki strojne ali druge zadrge. Marsikaj dobrega se je že doseglo s stroji, vendar še premalo. Stroji se v svoji sestavi in delu od leta do leta izpopolnjujejo. Vajno je, da te izpremembe zasledujemo. Zato nam nudi kmetijsko-strojna razstava najlepšo priliko. Obenem nam nudi priložnost, da si potrebne stroje kratkim potom nabavimo. Na tej razstavi bodo zastopane razne trvdke s svojimi stroji, tako da bo olajšana tudi vsa druga izbira.

Vsa razstava nam že po tej svoji sestavi nudi dovolj povoda, da jo pridno obiskujemo od vseh strani naše dežele v času od 17. do 26. septembra t. l.

NOGAVICE
z znamko in žigom
„KLJUČ“
najboljše, najtrpežnejše,
zato najcenejše

— g. Pred revizijo carinske tarife. Po poročilih iz Beograda je pričakovati, da pride po volitvah, ko bo izvoljen in konstituiran nov finančni odbor, na dnevni red vprašanje revizije carinske tarife. Pri tem bi naj se končno določila višina minimalnih carinskih postavk. To pomeni, da bi mogle vse one industrije, ki smatrajo, da niso dovolj zaščitene, zahtevati večjo zaščito. Beogradska industrijska zbornica je že razposlala svojim članom okrožnico, v kateri jih poziva, naj ji sporoče svoje želje glede revizije carinske tarife. Zbornica bo zbrala vse odgovore in na podlagi njih izdelala za finančni odbor Narodne skupštine potrebno spomenico.

— g. Monoposki dohodki v juniju. V juniju so znašali monopolski dohodki skupaj 200.982.666.58 Din. V proračunu je bilo predvideno 189.262.249.98 Din, tako da znaša prebitok 11.316.416.60 Din. Ta prebitok gre na račun dohodkov od tobaka, soli in petroleja.

— Vrtarska razstava v Bruslju se vrši od 10. do 18. septembra t. l.

— g. Dobave. Direkcija državnih železnic, ekonomsko odelenje v Ljubljani sprejema do 13. septembra ponudbe glede dobave bora, hrastovih pragon; do 16. septembra glede dobave žitnih vrvi; do 20. septembra pa glede dobave bakrenih cevi. Direkcija državnega rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema do 20. septembra ponudbe glede dobave 120 m³ jameškega lea. Vršila se bodo naslednje oertalne licitacije: 13. septembra pri komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave mesa za čas od 1. oktobra 1927 do 31. marca 1928. — 17. septembra pri dravski stalni vojni bolnici v Ljubljani glede dobave živil (moka, zdrob, žit, čaj, kava, mast, olje, kis, sladkor itd.) za čas od 1. oktobra do 31. decembra 1927. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Vajen del razstave bo predstavljala čebelarstva razstava z letošnjimi pridelki medu in voska. Letošnja letina ni obilna, vendar je toliko izdatna, da bo kaj pridla postaviti na prodaj. Razstava medu in voska je letos prvič vzprijorjena in bo nosila pečat sejma za med in vosek. Razena tega bo vsa prireditelj izpopolnjevan s panji in drugim čebelarskim orodjem, ki bo tudi na prodaj, tako da bo dana za slehernega čebelarja ugodna

Naša skrinjica
v Ljubljani
je
2.

Film

Propadanje filmske industrije in trgovine na Dunaju

Dunajska filmska industrija se je pred leti pognala z velikim zaletom, a je kmalu zopet omagala. Tudi razni zaščitni zakoni ji niso mogli pomagati in danes Avstrija pravzaprav nima več svoje filmske industrije. Določila o kontingentanju uvoza tujih filmov koristijo danes samo še toliko, da razna berlinska podjetja posamezne dele svojih novih filmov izgotavljajo tudi na Dunaju. Ne zaposlujejo pa razun brezposelnih statistikov pri tem nikakih avstrijskih igralcev, ampak si pripeljejo vse s seboj iz Berlina.

Poleg filmske industrije pa rapidno propada tudi dunajska filmska trgovina. Še l. 1924. je bila na Dunaju 50 tvrdk, ki so se bavile z izposojevanjem filmov in so zalagale skoro vso srednjo in vzhodno Evropo. Danes jih je le še 20, a še od teh jih 12 samo zivotari. Izginile so tvrdke Ala, Union, Saturn, Apollo, Ideal itd., ki smo jih pred leti čisto čitali tudi na filmih, predvajanih v Sloveniji.

Vzrok propadanja je deloma v tem, da so se razne srednjeevropske države, v prvi vrsti tudi Jugoslavija, večinoma otrsle dunajskega posredništva in si ustanovile lastne filmske centrale, ki nabavljajo filme čisto direktno od tvornic. Še huji udarec pa je bil za dunajsko filmsko trgovino, da so velika ameriška filmska podjetja skoraj v vseh evropskih prestolnicah, tudi najmanjših, ustanovile lastne razpečevalnice za svoje filme.

Nekaj o Harold Lloyd

Poznate ga vsi, ne veste pa, da je njegovo drugo ime Clayton, da je bil svojaesno pr prost statit in da se je odločno uprl, ko so mu hoteli plačo znižati od 5 na 3 dolarje, dalje da je v zasebnem življenju zelo resen, da zardi kot mladenka, če čuje kaj pikantnega, da se mu nikdar ni sanjalo, da postane sloviti, da sam tega še danes ne veruje, da si vsak film, ko je že izgotovljen, petkrat ogleda in da ga izreže, če mu ne konvenira, da je sedem let statiral, predno so mu zaupali večjo vlogo in končno, da so njegova neizogibna očala brez stekla.

Filmski igralci v zasebnem življenju

Pred 100 leti je odgovarjalo vsem zahtevam, če se je igralec takorekoč ostalemu posvetnemu življenju odpovedal. Umestnost in bohemstvo sta bila nerazdružljiva pojma, v gospodarstvo pa igralce ni smel imeti vpogleda.

Toda danes je drugače. Le oglejmo si nekatere filmske igralce. Tako je n. pr. Lon Chaney spreten špekulant z zemljišči in ta posel mu dobro nese. Baj je v tem tako verziran, da nadkriljuje celo najbolj prebrisanega Američana. Je solastnik in delničar ogromnih sadnih nasadov v Kaliforniji. Lilian Gish je glavna delničarka mnogih odličnih podjetij in slovi ne samo kot dobra igralka, marveč tudi kot spretna kupčevalka. John Gilbert je soudeležen s kapitalom pri neki tovarni strojev itd. Vobče kažejo vsi igralci precejšnjo ambicijo za kupčijo ali »bigness«, kar je Američan življenski pogoj.

Zvonolivar

se išče za takojšnji nastop. V počtet pride samo najboljša in absolutno reana, jako zanesljiva moč z najboljšimi referencami in skušnjavi v tej stroki. Natančno ponudbe z zahtevno plačo na zvonolivarske ing. Predrag Jovanović Novi Sad, Subotičeva ul. 16.

1068

UNDERWOOD pisalni stroj ima svetovni sloves. Nad 2.000.000 strojev v prometu. Nedosegljiv v trpežnosti in vsled tega najcenejši. **Lud. Baraga** LJUBLJANA Selenburgova ulica 6/1. Telef. 2980

Trgovino

s stanovanjem v mestu ali na deželi, mesečni promet 50 do 60.000 Din — iščem v najem. Cenj. ponudbe pod 75.000 na upravo «Slov. Naroda».

Kočijaža

zanesljivega in treznega, ki se spozna po mestu, sprejme — Kolinska tovarna v Ljubljani. Naturalno stanovanje v tovarni; oženjeni ima prednost. 2070

Pianistinja

išče mesta v plesnih šolah za popoldanske in večerne ure. — Dopisi pod «Pianistinja/2071» na upravo «Slov. Naroda».

Učiteljica glasbe

poučuje zopet klavir in nemščino (konverzacija) od 15. septembra naprej. — Cenj. ponudbe na upravo «Slov. Naroda» pod «September/2074»; ev. se lahko pozve tudi naslov.

Strojni ključavničar

mlad, dober delavec, zmožen slovenskega in nemškega jezika — išče stalno službo. — Ponudbe pod «Ključavničar/2079» na upravo «Slov. Naroda».

Hišo oddam v najem

v Stožicah pri Ljubljani. Stanovanje dveh sob, kuhinja, klet, in velik vrt takoj prosto. V najem se odda lahko za več let. — Ponudbe pod «Solčna lega/2078» na upravo «Sloven» skega Naroda».

Uradnik

vajen vseh pisarniških del, več slovenskega, srbohrvatskega, češkega, nemškega in italijanskega jezika — želi premeniti sedanje mesto za Ljubljano — Ponudbe pod Dobra moč/2077 na upravo «Slov. Naroda».

G. Flux, Ljubljana,

Gospodinja 4/l. — Stročkova posredovalnica boljših služb, 35 let obstoječa, išče nujno: perfektno kuharico za šest tednov za izven Ljubljane (zelo ugodni pogoji); 3—4 kuharice za tu; 3 hišne v Zagreb, 3 posle na deželo k neki baronici in za Ljubljano perfektno šiviljo za nov modni salon; računsko natakarico za neki hotel izven Ljubljane, oženjenega kastela na itd. — Priporočila pridna delavna dekleta za vsako delo malo plačo in inteligentne osebe vsake vrste za tu in izven mesta. 2073

Najstarejša slovenska plesna in ličarska delavnica

Ivan Bricelj, Ljubljana, Dunajska cesta 15 in Gosposvetska cesta 2 (dvorišče kavarnе «Evropa»).

Se priporoča. — Izvršitev toba. cene zmerne. 72/L

Zastopnike

in zastopnice za prodaja srečk na obroke išče Bančna poslov. valnica Bezjak, Maribor, Gosposvetska ulica 25. 77/L

Sodi!!

Prodajam dobro ohranjene sode za vino itd. od 15, 20, 30 hl. Cena je od 1 l 30—40 para. — Vprašati pri Posarič, Mače pri Zlataru, Hrvatsko. 1955

Predaje se zastupstvo prvorazredne firme za prodajo drž. vrijednosnih papir na otplat sa najvišom fiksnom plačom i provizijom, te još posebne premije. Prospekte sa nečuvanimi pogodnostima. Pod «Reelna Firma» na Publicitas d. d., Zagreb, Gundulićeva 11.

Večje stanovanje

dveh sob in kuhinje, velik vrt v Stožicah se odda takoj. Pripravno tudi za obrtnika. — Ponudbe pod «Takojšnje stanovanje/2053» na upravo «Slovenskega Naroda».

Kupujemo zlato,

srebro ter zlat in srebrn denar. — Tovarna za ločenje dragih kovin, Ljubljana-Siška, Jerneja cesta 8. 95/L

10 do 15.000 Din

posojila išče trgovec za dobro vpeljano trgovino z mešanim blagom. — Garancija sigurna; obresti plačam dobro. — Ponudbe pod «Posojilo/2052» na upravo «Slov. Naroda».

Stanovanje dveh sob, kuhinje in pritlikin — se odda s 15. septembrom. — Naslov v upravi «Slov. Naroda». 2069

Trgovsko naobražena gospodična

prijetne zunanosti, s premoženjem, želi znanja s trgovcem, starim do 33 let, kateri poseduje svojo lastno trgovino z mešanim blagom. — Samo resne ponudbe s sliko in pravim naslovom je poslati na upravo «Slov. Naroda» pod šifro «Tajnost strogo zadržana/2059».

Mesnicu u Zagrebu

sa svim namještajem, na prometnom mjestu — prodajem radi odlaska. — Ponude na: Zagreb, Ilica 167. — Iste prostoroje sposobne su i za gostioničara ili slično. 2065

Blagajničarka

z večletno prakso, večta slovenskega in nemškega jezika — išče službo. Gre tudi na deželo. — Ponudbe pod «Blagajničarka/2054» na upravo «Slov. Naroda».

Snežne čevlje

sprejema v popravilo vsled bližajoče se sezone že sedaj tvrdka M. Trebar, Ljubljana, Sv. Petra 6 in Prešernova 30. 97/L

L. Mikuš, Ljubljana, Mestni trg 15

priloga svojo za ogo delnikov in solistnikov ter sprehajalnih palic.

Kyffhäuser - Technikum FRANKENHAUSEN (Nemčija)

... za strojno in avtomobilsko gradnjo. Elektrotehnični vsesahni oddelek za polierstev.

I. Stjepušin

ZAGREB, Jurjevska 57

priloga najboljši ambure, žice, škole, partiture; ostale potrebitine za vsa glazbala. Odlikovan na pariskoj izložbi. Cjenici franko.

Šolske knjige

za vse srednje, meščanske in osnovne šole

dobite

v knjigarni Tiskovne Zadruga

Ljubljana, Prešernova ul. 54

(Nasproti glavne pošte.)

Modna krojačnica M. Casermann

Kette-Murnova (Martinova) cesta 9

se priporoča za izdelavo vseh vrst civilnih in vojaških oblačil po modernem kroju. Cene nizke.

Popolnoma suha, lepa

BUKOVA DRVA

v polenih ali razžagana, kakor tudi mehka drva dobavlja tvrdka **ARBOR d. d.**, Dunajska c. 50 v vsaki množini od 1 m³ naprej. Dostavlja tudi na dom. Telefon 2546.

telefon **Ivan Zakotnik** telefon 379

mestni tesarski mojster,

— — — LJUBLJANA, Dunajska cesta 46 — — —

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrižja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike. — Stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd. — Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov. PARNI ZAGA. 16/L TOVARNA FURNIRJA.

Spominjajte se Tabora!

Zastore, posteljna pregrinjala, perilo, monograme, obleke i. dr. veze najfinije in najcenejši.

mehanično umetno vezenje

Matek & Mikeš

Ljubljana, Da Imatinova ulica 13

Entljanje, ažuriranje, predtiskanje ženskih ročnih del za trgovino, šolo in dom.

Po znižani ceni.

Dvokolesa, motorji, vsakovrstni otroški vozički, nameštni deli in pneumatika. Poseben oddelek za popolno popravilo, emajliranje in ponikanje dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev. Prodaja na obroke — Ceniki franco.

Jribuna F. B. L., (tovarna dvokoles in otroških vozičkov) LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4 45 L

Ocarinjenje

vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). Revizija pravičnega zaračunavanja carine po meni deklarirane blaga in vse informacije brezplačno. 96/L

Raznašalca(ko)

za Šiško sprejme takoj uprava »Slovenskega Naroda«

Magister pharmaciae

ki bi mogel v prostem času obiskovati zdravniške Ljubljane in okolice v svrhu propagande farmacevtskih preparatov, se išče. Ponudbe s »curriculum vitae« in zahtevami na Publicitas d. d. Zagreb, Gundulićeva 11 pod »ZA-13325« 1066

KLISARNA „JUGOGRAFIKA“

TISKOVNA IN ZALOŽNA DRUŽBA Z. O. Z.

Vse

vrste klišejev,

črtne in avtotipije,

izdeluje po predloženih

risbah, peropisih ali slikah za

navaden tisk ali za finejšo izvedbo v

eni ali več barvah, točno po

naročilu, v najkrajšem času

in po konkurenčno

nizkih cenah.

LJUBLJANA, SV. PETRA NASIP 23.

Malinovec

zajamčeno pristen, izborne kakovosti, izdelan samo iz pravih gorskih malin, prodaja v vsaki množini po zmernih cenah tvornica

„ALKO“

družba z o. z.

Ljubljana, Kolizej

ZADRUŽNA HRANILNICA

reg. pos. in gosp. zadruga z o. z. v LJUBLJANI, Sv. Petra cesta 19

Podeljuje vsakovrtno kredite, eskomtra menice, inkasira fakture ter izvršuje razen deviznih in valutnih vse v bančno stroko spadajoče posle

Sprejema hranilne vloge na knjižice ali v tekočem računu ter jih obrestuje po dogovoru najugodnejše.

Kot pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije vodi poseben oddelek za njih prodajo, poleg tega prodaja tudi srečke Ratne štete na obroke pod zelo ugodnimi pogoji